

MALE OBČINE ZANESLJIVO NISO
KRIVE ZA KRIZO V DRŽAVI

OKOLJSKA INFRASTRUKTURA
METULJE – BENETE

PRVI SKROMNI ZAMETKI
INDUSTRIJE NA BLOKAH

GASILCI IN Z NJIMI OBČANI
NA BLOKAH PRAZNUJEMO

Bloški korak

glasilo občine Bloke
junij 2013
letnik 14 | številka 3
cena: brezplačno | 2 € | 4 €

Obeležje v Novi vasi za spomin na čase pred dvaindvajsetimi leti

Fotografirano 17. 6. 2011

Ob praznovanju dneva državnosti

Jože Doles, župan

Spomin na pogum in veliko enotnost slovenskega naroda v tistih dneh, ko smo se združili okrog novih simbolov slovenske države in je ponovno zaplapolala slovenska zastava z državnim grbom, ne bo nikoli zbledel, čeprav dogodke iz leta 1991 že počasi prekriva prah pozabe. Dan državnosti je praznik vseh, ki v srcu nosijo ljubezen do domovine. Pred 22 leti smo dokazali, da z odločnostjo in pogumom lahko dosežemo nekaj, kar se je vsem okrog nas zdelo nemogoče – samostojno državo Slovenijo.

Dejstvo, da smo si izbrili samostojno državo, pa samo po sebi še ni nikakršno zagotovilo, da smo s tem za vedno razrešili vse težave. Nenehno bomo morali sebi in drugim dokazovati, da si samostojno državo res zaslužimo in da jo znamo uspešno voditi. Gospodarska in finančna kriza, ki je Slovenijo v zadnjih letih prizadela še močnejše kot druge države okrog nas, je razgalila vse sistemske slabosti, nakopičene v tem obdobju. Kriza, ki jo doživljamo, kliče po uspešnosti ukrepov za njeno premagovanje. Reforme, ki jih uvaja država, so boleče za veliko večino državljanov, vendar pa lahko le na ta način ponovno stopimo na pot razvoja in blaginje. Zato je ob prazniku dneva državnosti bolj kot kdajkoli prej pomembno, da se ozremo vase ter skupaj kot narod najdemo spet moč, zaupanje in vero v boljšo prihodnost.

Vsem bralcem Bloškega koraka čestitam ob dnevu državnosti ter želim svetlo prihodnost.

Male občine zanesljivo niso krive za krizo v državi

V ZADNJEM OBDOBJU NAM INFORMACIJE AKTUALNE POLITIČNE ELITE V ZVEZI Z UKINJANJEM MALIH OBČIN JEMLJEJO MOTIVACIJO ZA NADALJNJE DELO. NE MOREMO RAZUMETI, ZAKAJ SO KAR NAENKRAT OBČINE DO 5000 PREBIVALCEV POSTALE TAKO MOTEČE. ŠTEVILNE MALE OBČINE V SLOVENIJI SO Z DOBRIM VODENJEM IN JASNO RAZVOJNO VIZIJO DOKAZALE, DA SO POSTALE OSNOVNO GONILCO RAZVOJA NA SVOJEM OBMOČJU. TUDI NA ODROČNIH PODEŽELSKIH PODROČJIH SE UREJAJO CESTE, VODOVODI, KANALIZACIJE ITD. ZGRADILE SO SE ŠTEVILNE NOVE ŠOLE, VRTCI IN DVORANE. OBČINE SO POSKRBELE ZA DOBRO ČRPLANJE EVROPSKIH SREDSTEV. PREPRIČAN SEM, DA JE REORGANIZACIJA LOKALNE SAMOUPRAVE EDEN BOLJŠIH PROJEKTOV PO USTANOVITVI SAMOSTOJNE DRŽAVE.

Čas neusmiljeno teče. Spomini na številne radosti, pa tudi težave, ki jih je prinesla s snegom obilna zima, so še sveži, pa smo že skoraj na sredini poslovnega leta, zato je prav, da preverimo, kako se odvijajo letošnje planirane investicije. Kljub nevzpodbudni atmosferi, ki vlada v naši lepi domovini, na Blokah nadaljujemo z začetimi investicijami v nezmanjšani obliki. Celo več, že med gradnjo, ki se je pričela pred enim letom, smo se odločili za povečanje večnamenske dvorane. Zaradi dolge in hude zime so dela v zvezi s podaljšanjem dvorane opravili šele v začetku maja. Kljub tej zamudi pa z veseljem ugotavljamo, da gradnja poteka po terminskem planu. V prizidku dvorane, kjer so locirane garderobe in drugi

pomožni prostori, se že izvajajo zaključna dela, vsa potrebna dela pa se izvajajo tudi v prostorih športne dvorane. Že v mesecu maju pa so se začela tudi ureditvena dela okolice, dostopnih poti in parkirnih prostorov ter zunanjih igrišč. Predvidevamo, da bi pretežni del investicije lahko zaključili do občinskega praznika, ki ga vsako leto praznujemo konec septembra.

Zadovoljni smo, da lahko poročamo tudi o drugih uspešno začrtanih projektih. Pred kratkim smo pridobili pozitivni sklep o sofinanciranju okoljske infrastrukture do naselij Metulje, Runarsko in Benete. Z omenjenim projektom smo se namreč na razpisu potegovali za pridobitev evropskih sred-

stev, ki so namenjena za razvojne projekte v 10-kilometrskem pasu z Republiko Hrvaško. Gre za zelo ugoden razpis, saj se financira do 100 procentov upravičenih stroškov investicije v naseljih, ki spadajo v 10-kilometrski pas z republiko Hrvaško. Na tem seznamu sta naselji Metulje in Benete. Naselje Runarsko žal ni, zato bomo stroške izgradnje okoljske infrastrukture v tem naselju morali pokriti iz občinskega proračuna. Izvedba tega projekta se bo začela že v letošnji jeseni, investicijo pa bo treba dokončati do septembra leta 2014.

Tako kot v preteklih letih bomo tudi letos pomembna sredstva porabili za posodobitev cestnega omrežja na območju občine

Bloke. V ta namen bomo namenili sredstva, ki občinam pripadajo v skladu s 23. členom Zakona o lokalni samoupravi. Občina je z ministrstvom že podpisala ustrezno pogodbo. Trenutno že potekajo pripravljala dela. V kratkem bomo začeli z izborom ustreznega izvajalca, z deli pa naj bi začeli najkasneje meseca septembra.

Že sedaj pa razmišljamo tudi o projektih za prihodnje obdobje. Že ob začetku izgradnje nove večnamenske dvorane smo se namreč odločili, da v nadaljevanju poskrbimo tudi za obnovo dosedanje telovadnice. Na razpisu Ministrstva za kmetijstvo – ukrep 322 se v ta namen potegujemo za pridobitev sredstev. Predvidevamo, da bi v tem objektu uredili večnamensko kulturno dvorano, ki bi bila namenjena kulturnim prireditvam ter stalni razstavi o bloškem smučanju. Na ta način bi poskrbeli tudi za ohranitev kulturne dediščine Bloške planote. V primeru ugodnega razpleta bi z izvedbo te investicije začeli v naslednjem letu.

V pogovorih z osnovno šolo pa analiziramo in razmišljamo tudi o prostorih vrtca. Trenutno ima vrtec v Novi vasi štiri in pol oddelke, za kar pa v prostorih vrtca nimamo dovolj ustreznih prostorov. En oddelek se namreč izvaja v prostorih osnovne šole. Na podlagi podatkov o številu otrok v naslednjih letih ter veljavnih normativov, ki veljajo za prostore vrtca, se bomo odločili, ali bo potrebno pristopiti k ureditvi dodatnih prostorskih kapacitet vrtca na Blokah.

Kot je razvidno tudi iz tega prispevka, na Občini Bloke vodimo jasno in ambiciozno

foto: arhiv Jože Doles

razvojno politiko. Na podoben način deluje tudi večina drugih občin v Sloveniji. Dobro organizirana lokalna samouprava je po mojem mnenju edina garancija za izvajanje skladnega razvoja na celotnem ozemlju države Slovenije. Če se bo kljub številnim argumentom, ki govorijo proti ukinjanju občin, to vseeno zgodilo, bomo s tem slovenskemu podeželju zadali še en hud udarec ter še dodatno povečali razvojne razlike med večjimi centri in podeželjem. Upam in verjamem, da bomo zmogli dovolj poguma in modrosti, da se prepreči ta namera.

Župan Jože Doles

Sofinanciranje programov kmetijstva v letu 2013

**OBČINA BLOKE TUDI V LETU 2013 SOFINANCIRA NASLEDNJE
PROGRAME V KMETIJSTVU:**

PROGRAM	VIŠINA SREDSTEV
Urejanje pašnikov	2.000 evrov
Menjava kmetijskih zemljišč	2.000 evrov
Izobraževanje in usposabljanje	5.000 evrov
Trženje proizvodov in storitev	3.000 evrov

Razpis je bil objavljen na spletni strani občine www.bloke.si v mesecu februarju, vendar je ostalo še kar nekaj sredstev neporabljenih. Razpis in obrazce dobite na spletni strani občine Bloke ali na Občini Bloke. Sredstva je potrebno porabiti do 31. 11. 2013.

Jožica Anzeljc, Občina Bloke

Uvodnik

Stane Jakopin, urednik

Pred nami je začetek poletja in kot obljubljeno imate novo številko Bloškega koraka v rokah. V tem pomladanskem obdobju, ki je za nami, se je na Blokah veliko aktivnosti, povezanih tudi z okoljem, dogajalo na prostem.

In prav je tako. Življenje z okoljem naj postane naš vsakdanjik. Že otrokom smo dolžni dati možnost, da se naučijo živeti z okoljem in predvsem okolju prijazno. Z majhnimi in vsakodnevnimi dejanji si moramo prizadevati čim bolj zmanjšati negativne učinke na okolje in na naš planet, živeti z naravo in je ne uničevati. Dokazano je, da tak način življenja v družini in družbi nasploh prihrani tudi marsikateri evro, če že ne na kratek, pa zanesljivo na dolgi rok. Tak način življenja tudi zanesljivo pozitivno vpliva na naše zdravje.

V tokratnem izvodu glasila je kar nekaj prispevkov, ki opisujejo način preživljanja prostega časa v okolju kakor tudi učenja za nadaljnje življenje.

Tudi v naši občini se zavedamo odgovornosti, ki jo imamo do okolja, saj je bilo v preteklih letih večino investicijskih projektov, ki so uspešno zaključeni in predani v uporabo, naravnanih okoljevarstveno. Tudi v enem izmed prispevkov vam predstavljamo okoljevarstveni projekt, ki ga bomo izvajali v letošnjem in prihodnjem letu.

Naj se tudi tokrat zahvalim vsem sodelavcem in soustvarjalcem Bloškega koraka, saj je predvsem z vašim delom spet zelo zanimiv za branje v prihodnjih počitniških dneh.

Dragi šolarji, dijaki in študentje, skoraj so že za vami dnevi zahtevnega učenja. Prepričan sem, da vam bo to učenje poplačano z bolj ali manj lepimi ocenami. Pred vami je čas počitnic in želim vam, da bi bile kar se da brezskrbne in sproščene. Ugasnite televizorje, računalnike, telefone ... in se podajte v naravno okolje.

Ob dnevu državnosti, vam vsem, spoštovane bralke in bralci, izrekam iskrene čestitke in vam želim ponosno praznovanje.

Nasvidenje v jeseni!

Okoljska infrastruktura Metulje – Benete

S SPREJETJEM PRORAČUNA OBČINE BLOKE ZA LETO 2013 JE BILA SPREJETA TUDI ODLOČITEV, DA OBČINA PRISTOPI K IZGRADNJI PROJEKTA OKOLJSKA INFRASTRUKTURA METULJE – BENETE. V TEM PROJEKTU GRE ZA IZGRADNJO OKOLJSKE INFRASTRUKTURE ZA NASELJA METULJE, RUNARSKO IN BENETE.

Z izvedbo tega projekta bodo na območju občine Bloke vsa poselitvena območja, katerih gostota prebivalcev presega 50 oseb na hektar, opremljena s kanalizacijskimi sistemi, ki so zaključeni z delujočimi čistilnimi napravami. Vsa poselitvena območja, ki presegajo 50 prebivalcev na hektar,

so po evropski direktivi in slovenski zakonodaji občine dolžne opremiti s kanalizacijskimi sistemi in jih zaključiti z delujočimi čistilnimi napravami najkasneje do leta 2017. Ob realizaciji projekta Okoljska infrastruktura Metulje – Benete bo občina Bloke verjetno ena prvih občin v Sloveni-

ji, ki bo v celoti izpolnila to obvezjo in kar je še najpomembnejše, s tem bomo ohranili čisto okolje in podtalne vode. Za ta projekt je bila predhodno izdelana projektna dokumentacija, na podlagi katere je bilo pridobljeno gradbeno dovoljenje

Naselji Metulje in Runarsko šenimata urejenega ločenega kanalizacijskega sistema. Odpadne vode iz stanovanjskih objektov so speljane v nepretočne ali pretočne greznice tik ob objektih z nekontroliranimi izpusti v odprte jaške ali podtalje.

OKOLJSKA INFRASTRUKTURA ZA NASELJE METULJE

Izgradnja nove kanalizacije za odvajanje odpadnih komunalnih voda iz naselja Metulje obsega izgradnjo gravitacijskega sistema po samem naselju, ki bo prevajal odpadne vode od porabnikov do pnevmatskega črpališča na začetku naselja. Od tu se komunalna odpadna voda transportira preko tlačnega voda v črpališče v naselju Topol, ki je bilo že predhodno zasnovano za sprejem odpadnih voda iz Metulj. Iz črpališča v Topolu se odpadna voda skupaj z odpadno vodo iz Raven in Topola preko obstoječega tlačnega voda transportira v že delujočo čistilno napravo

pod Hudim Vrhom.

Vzporedno z izgradnjo kanalizacije odpadnih voda bo potekala tudi sanacija obstoječe kanalizacije za prevajanje padavinskih voda. V sklopu navedenih del bo za naselje Metulje sanirano tudi vodovodno omrežje in zgrajen povezovalni vod od Topola do Metulj. S tem bo naselje Metulje oskrbovano s kvalitetno pitno vodo iz centralnega javnega vodovoda. Po zaključku teh del bo obnovljena tudi cesta po celotnem naselju z novo asfaltno prevleko.

OKOLJSKA INFRASTRUKTURA ZA NASELJE RUNARSKO

Tako kot v Metuljah bo tudi za naselje Runarsko zgrajena nova kanalizacija za prevajanje odpadnih komunalnih voda. Izgradnja kanalizacije obsega izgradnjo gravitacijske kanalizacije, ki bo prevajala odpadne vode od porabnikov do črpališča, ki bo zgrajeno v dolnjem koncu naselja Runarsko. Iz tega črpališča se bodo odpadne vode transportirale preko tlačnega voda v odpadno kanalizacijo v naselju Studenec, od tu dalje pa se bodo skupaj z odpadno vodo iz naselja Studenec preko že zgrajene kanalizacije prevajale na čistilno napravo pod Hudim Vrhom. Najpovemo, da je bila čistilna naprava pod Hudim Vrhom zasnovana

in zgrajena tako, da lahko sprejme tudi odpadne vode iz obravnavanih naselij.

Seveda bo za naselje Runarsko vzporedno zgrajen tudi povezovalni vod za oskrbo s pitno vodo iz naselja Studenec, ki bo služil tudi za oskrbo s pitno vodo za naselje Benete. Na ta povezovalni vod bo priključen vodovodni sistem naselja Runarsko. Tako bo tudi Runarsko oskrbovano s kvalitetno pitno vodo iz centralnega bloškega vodovoda. Po zaključku zemeljskih del bo obnovljena cesta po vasi z novo asfaltno prevleko.

OKOLJSKA INFRASTRUKTURA ZA NASELJE BENETE

Naselje Benete je še eno zadnjih naselij, ki še nima javnega vodovoda. Tu imajo sedaj urejeno lastno oskrbo s pitno vodo, in sicer z zbiranjem deževnice v svojih rezervoarjih. Taka oskrba s pitno vodo je v sušnih mesecih zelo nezanesljiva, kakovost vode pa je izredno slaba. Zato bo v sklopu projekta Okoljska infrastruktura Metulje – Benete na novo zgrajen povezovalni vod od Runarskega do Benet,

ki bo oskrboval naselje Benete s kvalitetno pitno vodo. Za potrebe delovanja tega povezovalnega voda bo v dolnjem koncu naselja Runarsko zgrajeno ustrezno črpališče. Zgrajeno pa bo tudi vodovodno omrežje po samem naselju do vseh porabnikov. Kvalitetna pitna voda iz centralnega bloškega vodovoda bo naposled na voljo tudi prebivalcem Benet.

Predmet projekta je torej izgradnja nove odpadne kanalizacije in obnova meteorne kanalizacije za naselji Metulje in Runarsko, razširitev vodovodnega omrežja do naselja Benete, obnova vodovodnega omrežja v naseljih Metulje in Runarsko.

Vsi kanalski vodi v tem projektu bodo zgrajeni v skupnih koridorjih iz sodobnih in trpežnih materialov. Črpališča za odpadno kanalizacijo bodo pnevmatska z izpihovanjem, priznanega kvalitetnega nemškega proizvajalca. Ti sistemi so pri nas že preizkušeni, saj odlično delujejo v Ravnah, Topolu in na Studencu.

Gradnja bo potekala pretežno po zemljiščih, ki so javno dobro. Za zemljišča, ki so v zasebni lasti, pa je bila pridobljena ustrezna pravica gradnje še pred izdajo gradbenega dovoljenja.

Na občini Bloke že iz izkušenj iz prejšnjih gradenj vemo, da gradnje ni možno v celoti izvajati brez kakršnega koli posega v zasebna zemljišča. Pri izvajanju prejšnjih projektov so vsi lastniki zemljišč, ki so bila prizadeta v času gradnje ali je le-ta preko njih celo gradnja, to sprejemali z razumevanjem, saj so vedeli, da je nova okoljs-

ka infrastruktura neprecenljivega pomena za okolje, v katerem živijo.

Prepričani smo, da bodo tako razumevanje pokazali tudi prebivalci naselij Metulj, Runarskega in Benet, saj se jim bodo z izvedbo tega projekta bistveno izboljšali življenjski pogoji.

Operacijo delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Izvaja se v okviru Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007–2013, razvojne prioritete »Razvoj regij«, prednostne usmeritve »Razvoj obmejnih območij s Hrvaško«.

Sofinancerska sredstva so v deležu 85 % namenska sredstva Evropske unije, Evropskega sklada za regionalni razvoj, v deležu 15 % pa namenska sredstva proračuna Republike Slovenije. Z nepovratnimi sredstvi bo sofinanciran del javnih izdatkov za upravičene stroške operacije.

Stane Jakopin

Mladi podjetniki podjetno tudi v Notranjsko-kraški regiji

Operacija Podjetno v svet podjetništva 2013, ki mladim, brezposelnim, izobraženim osebam pomaga oblikovati lastne podjetniške kariere, je polno zaživela po vsej državi. Z vodstvom Regionalnega centra za razvoj iz Zagorja ob Savi, ki je vodilni partner operacije, je tako že 130 mladih začelo oblikovati svoje podjetniške zamisli, jih preverjati in se s pomočjo mentorjev in drugih strokovnjakov usposablja-ti za podjetniško kariero.

Tudi RRA Notranjsko-kraške regije, d.o.o., ki je 1. 2. 2013 za pet mesecev zaposlila 10 bodočih podjetnikov, intenzivno izvaja aktivnosti v okviru operacije Podjetno v svet podjetništva 2013. V prvem mesecu načrtovanega programa so se udeleženci uk-

varjali predvsem z identifikacijo vizije in poslanstva svojega prihodnjega podjetja, s segmentacijo kupcev ter z jasno opredelitvijo storitev in izdelkov, ki jih nameravajo ponuditi na trgu. Pri tem so jim pomagali tako notranji mentorji in ostali zaposleni na RRA Notranjsko-kraške regije, d.o.o. kot tudi zunanji mentorji, Zoran Česnik iz podjetja IRIO d.o.o. in Diana Sedmak, sicer tudi nosilka znamke Polja sivke, ter različni zunanji izvajalci. Sledila so usposabljanja na področju trženja in tržnega komuniciranja ter usposabljanje o

temeljnih računovodskih izkazih, na osnovi vsega navedenega pa so udeleženci že pripravili svoje poslovne načrte.

V okviru programa so se udeleženci udeležili še vrste usposabljanj, usmerjenih v izgradnjo in izpopolnjevanje različnih podjetniških kompetenc (vodenje, komuniciranje ...). Med drugim so se ukvarjali s konceptom celostne grafične podobe, pripravili logotipe za svoja podjetja, spoznali so se s socialnim podjetništvom in ostalimi znanji, ki se izkazujejo kot pomembna za bodoče podjetnike. Velik del aktivnosti udeležencev se je nanašal na njihov aktiven nastop na trgih in povezovanje s potencialnimi partnerji. Do zaključka progra-

ma, 30. 6. 2013, pričakujemo, da bodo udeleženci operacije tudi že ustanovili in registrirali svoja podjetja.

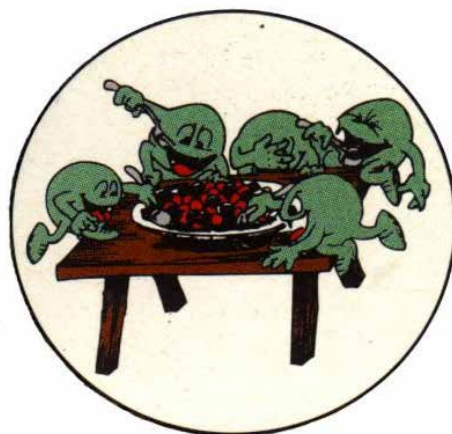
RRA Notranjsko-kraške regije, d.o.o. je 13. maja 2013 objavila nov javni poziv za vključitev druge skupine udeležencev v operacijo »Podjetno v svet podjetništva 2013 – Notranjsko-kraška regija«, ki se je zaključil 3. junija 2013. Vloge je oddalo 29 udeležencev, do konca meseca junija bodo na RRA potekali še ocenjevanje vlog in razgovori z udeleženci. Tisti, ki bodo izbrani, pa bodo s svojim delom v Pivki začeli 1. avgusta letos.

Jana Bergoč

Odvajanje in čiščenje odpadnih voda

V NAŠI OBČINI SMO V LETIH OD 2007

DO 2012 ZGRADILI IN PREDALI V UPORABO TRI BIOLOŠKE ČISTILNE NAPRAVE S PRIPADAJOČIMI KANALIZACIJSKIMI SISTEMI, KI ODLIČNO DELUJEJO. SLUŽIJO PA ODVAJANJU IN ČIŠČENJU ODPAJNIH KOMUNALNIH VODA IZ VSEH VEČJIH NASELJ BLOŠKE PLANOTE. TI OBJEKTI NAM OMOGOČAJO, DA VODO, KI JO UPORABLJAMO V GOSPODINJSTVIH, MEHANSKO IN BIOLOŠKO PREČISTIMO TER JO VRAČAMO NAZAJ V NARAVO V SKLADU Z EVROPSKIMI DIREKTIVAMI IN VELJAVNIMI PREDPISI V REPUBLIKI SLOVENIJI, KI UREJAJO TO PODROČJE.

Dejavnost odvajanja in čiščenja odpadnih komunalnih in padavinskih voda se na območju občine izvaja na podlagi Odloka o odvajanju in čiščenju komunalnih odpadnih in padavinskih voda na območju občine Bloke (Uradni list RS, št. 16/2008)

Odpadne vode iz gospodinjstev so zaradi uporabe čistil in pralnih praškov vedno bolj onesnažene, zato jih ni dovoljeno odvajati neposredno v naravno okolje. Kakor boste lahko prebrali v nadaljevanju tega prispevka, se odpadna voda v čistilni napravi prečiščuje s pomočjo živih mikroorganizmov. Da se na čistilni napravi vzpostavijo normalni pogoji za delovanje, lahko traja tudi več mesecev. Ti pogoji pa se lahko kaj hitro porušijo, če v čistilno napravo pridejo po kanalizacijskem sistemu skupaj z odpadno komunalno vodo škodljive snovi, ki ne sodijo v čistilno napravo. Zato ni vseeno, kaj v kanalizacijo odlagamo. Na občini Bloke smo vam skupaj s predstavniki podjetja Provita d.o.o. iz Ilirske Bistrice, ki so načrtovali zgrajene čistilne naprave in kanalizacijske sisteme, pripravili kratko obrazložitev delovanja čistilne naprave. Podajamo pa vam tudi nekaj napotkov, kako ravnati pri odvajanju komunalne odpadne vode iz gospodinjstev, predvsem pa, kaj ne sodi v kanalizacijo in v čistilno napravo.

čiščenje – odplake tečejo v primarni usedalnik. V usedalniku se izločijo težje, usedljive snovi, ki potonejo na dno usedalnika in se tam razgrajujejo brez prisotnosti kisika.

Mehanski stopnji sledi biološko čiščenje, kjer se mikroorganizmi (aktivno blato) prehranjujejo z umazanijo in jo razgradijo. Aktivno blato je lahko pritrjeno na nosilce (precejalniki) ali pa plava v prezračevanih bazenih (razpršeno blato). V bazen dovajamo precejšnjo količino zraka, v katerem je kisik, potreben za življenje mikroorganizmov. Odvečno blato, ki nastane zaradi prirasta mikroorganizmov, se s poseanjem izloči v naknadnem usedalniku in občasno črpa v primarni usedalnik. Čiščena odpadna voda odteka iz naknadnega usedalnika v reke ali ponika v podzemlje.

Mnogo trdnih in škodljivih snovi, ki končajo v kanalizaciji, povzroča veliko neprijetnosti in stroškov:

- mašitve kanalizacije
- poškodbe črpališč
- motnje bioloških procesov v čistilni napravi
- trdni odpadki, kot so plastični materiali in tkanine (damski vložki, plastične

vrečke, palčke za čiščenje ušes ...), ostanki hrane, masti. Navedeni odpadki mašijo kanalizacijo in povzročajo poškodbe črpalk. V odtok ne mečemo osvežilnih robčkov, saj so težko razgradljivi in otežujejo nadaljnjo obdelavo blata.

- tekoči odpadki – mazalna sredstva, strojna in kuhinjska olja, razredčila, bencini, sredstva za beljenje, ostanki čistil in praškov. Navedene snovi so za mikroorganizme, ki čistijo odpadno vodo v biološki čistilni napravi, izredno škodljive. Ti odpadki se zbirajo v zbirnih centrih za odpadke.
- tekoči odpadki – ostanki hrane in pijače, hrana s pretečenim rokom uporabe, gnojevka. Ostanki hrane in pijače sodijo v kontejner za biološke odpadke, gnojevka se razpršuje po kmetijskih površinah ali oddaja v kompostarne in bioplinarne. Hrana in gnojevka sodita med koncentrirana organska onesnaževala in prekomerno obremenjujeta čistilno napravo.

ALI VESTE?

Ena kapljica olja onesnaži do 25 l vode, ki postane zato neprimerna za pitje.

Onesnaženje odpadnih voda se vrednoti s kemijsko potrebo po kisiku v odpadni vodi (v nadaljevanju KPK vrednostjo). KPK vrednost nam pove, koliko kisika potrebujemo za razgradnjo enega litra onesnažene vode.

KOLIKO VODE PORABIMO NA DAN?

Vsak dan v povprečju porabimo 150 l vode:

- 70 za osebno higieno,
- 25 l za stranišča,
- 25 l pri pranju,
- 25 l za čiščenje stanovanja in
- le 5 l za kuhanje in pitje.

Kaj ne sodi v čistilno napravo!

VODO ZAČNEMO POGREŠATI ŠELE, KO IZ ODPORTE PIPE NE PRITEČE NITI KAPLJICA

Odplake, ki nastajajo v vaseh, naseljih in mestih, se na koncu izlivajo v reke, jezera in morja. S seboj prinašajo veliko količino odpadnih snovi, ki jih je potrebno prečistiti, da preprečimo onesnaževanje okolja. Čiščenje komunalne odpadne vode poteka v bioloških čistilnih napravah.

Prva stopnja prečiščevanja je mehansko

Izviri Kamniške Bistrice, KPK=5 mg O₂/l

Golaž, KPK=140.000 mg O₂/l

Pokvarjeno mleko, KPK=152.000 mg O₂/l

Jedilno olje, KPK=2.472.000 mg O₂/l

**Rok za oddajo
člankov za
naslednjo
številko
Bloškega
koraka je
ponedeljek,
9. september
2013.**

KAJ JE VODNI KROG?

Vodni krog je neprestano kroženje vode v Zemljini hidrosferi. Morje, kontinenti in ozračje so največji zbiralniki vode na Zemlji. So v stalnem medsebojnem ravnotežju. Sevanje sonca poganja kroženje vode in s tem vpliva na izhlapevanje vode, ki prehaja v obliki vodnih hlapov v ozračje. Voda izhlapeva iz ledenikov, zasneženih površin, ribnikov, jezer in oceanov. Pri ohladitvi in dviganju zračnih mas kondenzira, se spremeni v meglo, roso in tvori oblake. Pri še večji ohladitvi se vodni hlapi spremenijo

v dež, točo, sneg in led in ciklus kroženja vode je sklenjen.

- 64 % padavin se z izhlapevanjem in znojenjem vrne v atmosfero,
- 25 % padavin ostane na zemeljskem površju in se preko vodnih tokov izliva v morje,
- 11 % padavin ponikne v tla in ustvarja podtalnico.

Ker so bila v zadnjih letih na občini Bloke za izgradnjo kanalizacijskih sistemov in čistilnih naprav vložena velika investicijska sredstva, je prav, da ti novozgrajeni objekti delu-

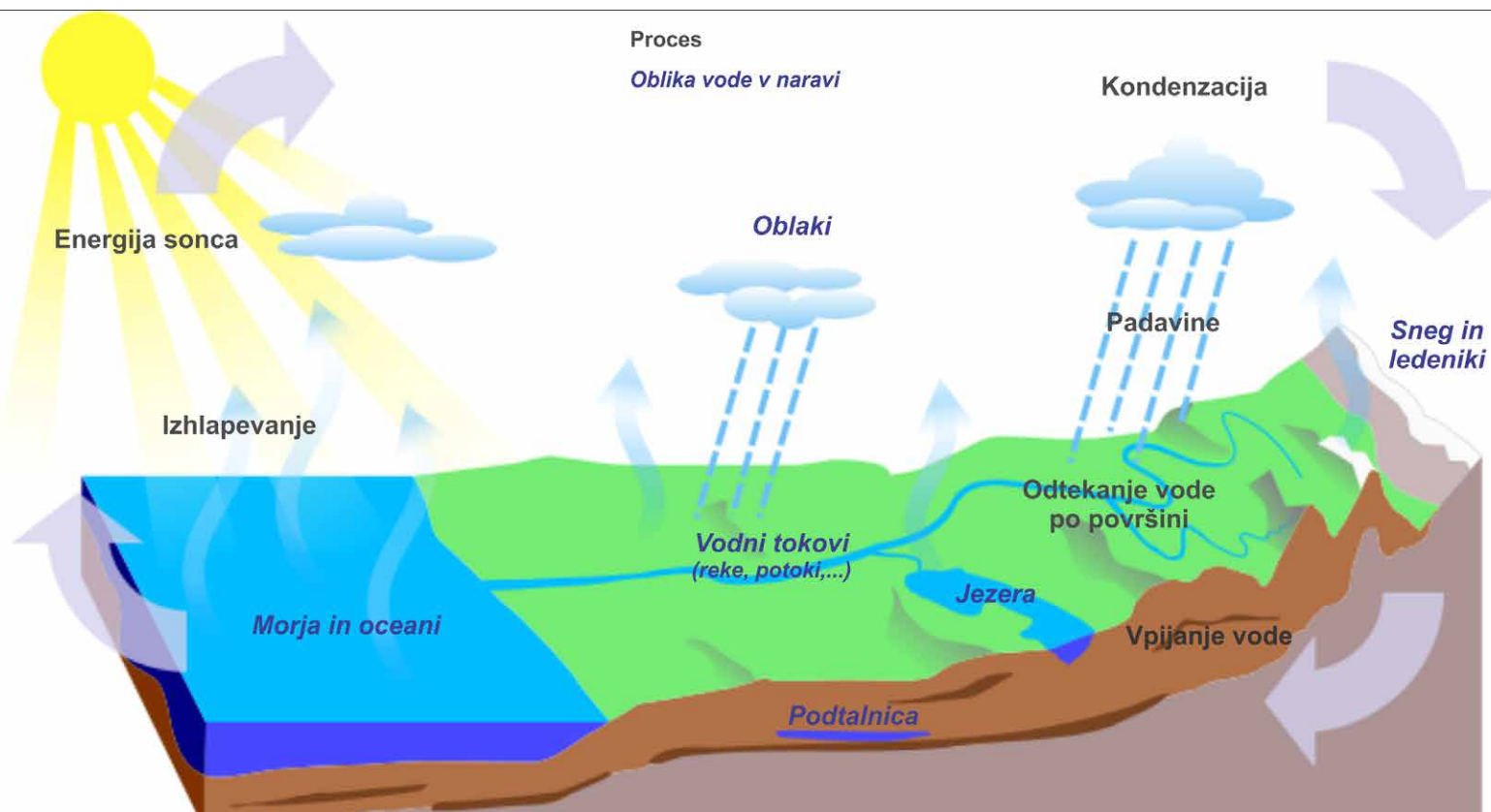
jejo kvalitetno in brezhibno vso predvideno življenjsko dobo in s tem varujejo naše podtalje in podtalnico pred onesnaževanjem.

Prepričani smo, da ste napotke, kaj vse ne sodi v kanalizacijski sistem in na čistilno napravo, pozorno proučili in da se jih boste dosledno držali pri odvajanju odpadne komunalne vode iz vašega gospodinjstva.

To je edini način, da naše podtalne vode ohranimo čiste, bistre in zdravju neškodljive tudi za naše zanamce.

Stane Jakopin in Uroš Štremberger

Proces
Oblika vode v naravi

Komisija za volitve imenovanja in administrativne zadeve na podlagi 12. člena Odloka o podeljevanju priznanj občine Bloke (Ur. list RS, št. 66/05) objavlja

RAZPIS

o zbiranju predlogov za podelitev priznanj občine Bloke za leto 2013

Priznanja občine Bloke so:

1. naziv častnega občana občine Bloke
2. zlati grb občine Bloke
3. priznanje občine Bloke

NAZIV ČASTNI OBČAN

Naziv častni občan občine Bloke se podeli posamezniku za njegov izjemen prispevek na različnih področjih življenjskega dela, ki imajo trajen pomen za razvoj, ugled in promocijo občine Bloke.

Naziv častni občan občine Bloke se podeli občanom občine Bloke in drugim državljanom Republike Slovenije kakor državljanom tujih držav, ki imajo posebne zasluge za napredek znanosti, umetnosti in kulture ter za druge izjemne dosežke, pomembne za občino Bloke.

ZLATI GRB OBČINE BLOKE

Zlati grb občine Bloke je najvišje priznanje občine Bloke, ki se podeljuje:

1. posamezniku za življenjsko delo, večletne uspehe ali enkratne izjemne dosežke trajnejšega pomena,
2. skupinam občanov, društvom in drugim pravnim osebam za večletne uspehe in dosežke, s katerimi povečujejo ugled občine Bloke na gospodarskem, družbenem ali drugem področju življenja in dela.

PRIZNANJE OBČINE BLOKE

Priznanje občine Bloke se podeljuje posameznikom, organizacijam in skupnostim ter društvom ob posameznih jubilejih in priložnostih kakor tudi uglednim gostom oziroma delegacijam, če je njihovo delovanje pomembno za razvoj posamezne organizacije ali skupnosti v občini Bloke.

Naziv častni občan občine Bloke se podeli izjemoma.

Vsako leto se lahko podeli en zlati grb občine Bloke in do tri priznanja občine Bloke.

Kandidate za priznanja lahko predlagajo občina, občani, politične stranke, vaške skupnosti, podjetja, društva ter druge organizacije in skupnosti.

Predlog mora vsebovati:

- Ime in priimek oziroma naziv in naslov predlagatelja;
- Navedbo, na katero izmed treh možnih priznanj se predlog nanaša;
- Ime in priimek oziroma naziv in naslov predlaganega;
- Pisno obrazložitev

Upoštevanji bodo vsi predlogi za podelitev priznanj in nagrad občine Bloke, ki bodo oddani v zaprti kuverti na naslov:

Občina Bloke

Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja

Nova vas 4a

1385 Nova vas

s pripisom: »ne odpiraj – občinsko priznanje 2013« in sicer do vključno 26. julija 2013 do 12.00 ure osebno v tajništvu Občine oziroma bodo 26. julija 2013 oddani priporočeno na pošto.

Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve

Znanje in vedenje o pravilnih ukrepih učinkovite rabe energije vsem omogoča prihranke

V zadnjem času je na področju gradnje stanovanjskih in drugih objektov velik poudarek tudi na energetski učinkovitosti stavb. Investicijski vložek v ustrezne in energetske učinkovite ukrepe se v večini primerov povrne že v nekaj letih; v času, ko stanovanje uporablja ena generacija, se izbira pravilnih ukrepov že temeljito »splaca«. Čeprav za nekatere novejša potrošne dobrine porabimo veliko večji delež družinskega proračuna kot pred leti, pa strošek ogrevanja in priprave tople sanitarne vode še vedno lahko predstavlja pomemben delež družinskega proračuna.

Vedno strožje zahteve, ki jih investitorjem predpisuje zakonodaja s področja varovanja okolja, pa niso zanemarljive. Izvedba ustreznih ukrepov lahko kratkoročno podraži investicijo. Z doslednim upoštevanjem pravil pri načrtovanju in izvedbi vseh gradbenih detajlov pa dolgoročno močno znižamo obratovalne in tudi vzdrževalne stroške objekta. Rezultat se kaže tudi v kakovosti bivalnega okolja.

Prav zaradi možnosti, da vsak investitor sam preveri, kaj pomeni določen ukrep in kakšne so izkušnje drugih investitorjev, je nastala Nacionalna energetska pot NEP Slovenija na portalu <http://nep.vitra.si>. Na enem mestu združuje neprecenljivo zakladnico primerov dobre prakse in tudi veliko opozoril v izogib napačnim odločitvam. Poudarek NEP je na ovoj stavbe in pripravi tople sanitarne vode.

Ob dejstvu, da je veliko stanovanjskih objektov zgrajenih v času, ko o strošku energije niso veliko govorili, pa je potrebno v današnjem času poskrbeti za zasuk v razmišljanju investitorjev, pa tudi uporabnikov že zgrajenih objektov. Nepravilno izvedeni sanacijski ukrepi in adaptacije z vgradnjo nekompatibilnih

elementov lahko bivalno okolje spremenijo v nevarno za uporabnika. Tipičen primer je plesen v sodobnih stanovanjih, kjer z vgradnjo neprodušno zatesnjene-ga stavbnega pohištva ustvarimo

voj plesni.

Pojav toplotnega mostu je podoben stanju, ko bi si v mrazu pri -25 °C nadel rokavico, na kateri bi en prst manjkal. Vsem je

Plesen v sodobno prenovljenem stanovanju je posledica neznanja izvajalcev ali napačne odločitve investitorja zaradi neusklajene izolativnosti ter pomanjkanja prezračevanja.

Neustrezno izolacijo podstrešja ali nedosledno izvedbo toplotnoizolacijskega ovoja je pozimi težko skriti. Na fotografiji je od 11 stavb le ena kvalitetno toplotno izolirana.

na hladnejših površinah gojišče nevarne črne zidne plesni, zaradi katere ima veliko ljudi resne zdravstvene težave. Z zamenjavo oken bi morali poskrbeti tudi za enakomerno izolacijo zunanega ovoja, zamenjati pa bi morali tudi način bivanja ter uvesti ustrezen način prezračevanja. Žal se zaradi gradbenih izkušenj iz preteklih časov na marsikateri novi zgradbi najde veliko izvedbenih napak, ki kasneje omogočijo pogoje za raz-

jasno, da nas bo v ta prst zeblo in bi verjetno dobili po daljšem času samo na tem prstu hude ozeblin. Enostaven nasvet vsem graditeljem je torej, naj izvedejo ovoj stavbe tako, da noben del konstrukcije ne bo bistveno manj izoliran od ostalih v istem nivoju. In ker ima tople zrak to lastnost, da se dviga nad hladnejšega, je potrebno strop izolirati precej več kot fasado.

Izbira najmanj 15 cm izolacije na fasadnem delu ovoja in 40 cm na stropu torej za naše razmere ne bi smela biti vprašanje, temveč pravilo. Sorazmerno pa bi morali izbrati tudi ustrezno izolirano stavbno pohištvo, da ne bo spet okno tisto, po katerem bodo polzele rosne kaplje zaradi kondenzacije zračne vlage.

Pogosta napaka tudi pri novogradnjah, ki jih gradijo »izkušeni« mojmstri. Sanacija vzame veliko časa in povzroči dodatne stroške.

Investitor pa mora že pri načrtovanju objekta vedeti, kakšno bivalno okolje želi, kajti vsaka odločitev pomeni novo zahtevo pri načrtovanju. Izbira razporeditve prostorov, načina ogrevanja, vira toplote in drugih kriterijev vpliva na izbiro gradbenega materiala, talnih oblog, na premer in lokacijo dimnika ali pa na vgradnjo instalacij za povezavo s sprejemniki sončne energije ali toplotne črpalke, pa še mnogo drugih podrobnosti je potrebno uskladiti. Žal noben izvajalec ne more vedeti, kako si investitor predstavlja bivanje v novem sanjskem domu, tudi ne more biti edini vir informacij za prav vse možnosti na posameznem

nem področju. Bistveno vlogo pri tem imata investitor in kvaliteten projektant, izvajalec pa mora projekt z usklajenimi rešitvami dosledno upoštevati. Samo na tak način je investicija ekonomična.

Nadaljevanje naslednjič

Anton Drobnič, u.d.i.str.,
sodelavec v projektu
vir fotografij: portal
NEP Slovenija

Nova Slovenija je proti povečanju katastrskega dohodka

Spoštovane občanke in občani,

na začetku mojega javljanja naj se najprej zahvalim za vašo udeležbo na Taboru Nove Slovenije v nedeljo 26. maja 2013 v Kamniku. Vse, ki se dogodka niste mogli udeležiti, pa že ob tej priložnosti vabim na Tabor NSi naslednje leto. Najbrž je vsem prehitro minila naša skupna vožnja z avtobusom, kjer smo si izmenjali veliko novih misli in idej, pa tudi pokomentirali trenutno politično situacijo v Sloveniji. Zahvaljujem se vam tudi, da me redno obiskujete v poslanski pisarni vsak zadnji ponedeljek v mesecu med 10.00 in 12.00 uro. V Novi Sloveniji se resnično trudimo naše geslo Blizu ljudem tudi udejanjati in glede na vaše odzive lahko rečem, da nam očitno to tudi dobro uspeva.

Za nami so meseci, ki so v politični prostor prinašali nekakšen pesimizem in negotovost. Vsekakor se je v mesecu maju s sprejetjem ustavnih sprememb – fiskalnega pravila in referendumskih sprememb – politika v Sloveniji ponovno poenotila in soglasno sprejela dve pomembni ustavni spremembi. V Novi Sloveniji smo ju ves čas podpirali, saj smo vedeli, da je potrebno na področju uravnoteženja javnih financ ukrepe sprejeti v čim krajšem času ter da ne moremo stvari prelagati na prihodnja leta, kot je to storila Pahorjeva vlada v letih 2008 – 2011. To bi bilo neodgovorno in škodljivo za našo državo.

Smo pa v zadnjih dneh maja v poslanski skupini Nove Slovenije ponovno naredi-

li velik in pomemben korak naprej pri razvoju in zaščiti slovenskega podeželja, kmeta in družin. 28. maja smo namreč predstavili novelo Zakona o Kmetijsko gozdarski zbornici. Nova Slovenija s to novelo zakona odpravlja obvezno članstvo kmetov in lastnikov kmetijskih zemljišč in gozdov v KGZS. S tem želimo razbremeniti slovenskega kmeta obveznega plačevanja zborničnega prispevka in razbiti monopole v kmetijstvu. Vsako združenje, še posebej če je obvezno, mora članstvu prinašati neko dodano vrednost. Po številnih pričevanjih pa kmetje od sedanje KGZS nimajo praktično nobene koristi, zgolj prispevek plačujejo. Naloga zbornice je, da dela v korist svojih članov. Žal v primeru KGZS temu ni bilo tako, zato je predlog Nove Slovenije, da se ukine obvezno članstvo, toliko bolj na mestu.

Ob tem pa bi poudarila, da predlog novele tega zakona ne posega v statusno obliko in na področje javnih pooblastil, ki jih ima zbornica, pa tudi na delovanje javnih služb v zbornici, ki jih iz državnega proračuna financira Republika Slovenija. KGZS zaradi neobveznega članstva ne bo ukinjena. V glavnini se namreč financira iz državnega proračuna. Ker bo članstvo v zbornici odslej prostovoljno, bo morala KGZS članom ponuditi več storitev, ki so zanje koristne in zanimive.

Poslanska skupina Nove Slovenije pa je istočasno vložila tudi zahtevo za sklic izredne seje Odbora za kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano in okolje na temo upravljanja z državnimi gozdovi. Eden izmed glavnih razlogov pa je prekomeren in nepremišljen izvoz najkvalitetnejše hlodovine v tujino, ob tem, da slovenske lesno predelovalne družbe zadnja leta težko najdejo pogodbenega partnerja za oskrbo s kvalitetnim lesom v Sloveniji. Velik problem namreč predstavlja odkup hlodovine v Sloveniji – ne le zaradi samih cen hlodovine, pač pa tudi zaradi znanih problemov zamud pri plačilih. V Novi Sloveniji želimo opozoriti tudi na velik problem t.i. »črne sečnje«. Menimo, da je razlog za tako obsežen izvoz hlodovine v Avstrijo tudi brisanje sledi črnih sečenj, in to tudi pri sečnjah v državnih gozdovih. Zavedamo se problema, da se pri nas plačuje les z velikim zamikom, kljub temu pa želimo apelirati na ureditev razmer na našem trgu na tem področju.

Dotaknila se bom še aktualne problematike novega obračunavanja katastrskega dohodka. Vemo namreč, da je Geodetska uprava na svoji spletni strani objavila nove izračune katastrskega dohodka za kmetijska zemljišča

in gozdove, ki v številnih primerih pomenijo nekajkratno povečanje katastrskega dohodka. Menim, da bi takšno korenito poseganje v sistem izračunov katastrskega dohodka nujno potrebovalo določen čas za njegovo uvajanje, predvsem pa za usklajevanje.

Obstoječi izračuni so pokazali na številne notranje neskladnosti: če navedem samo en primer: njivo, po prejšnjih predpisih 3. razreda v notranjsko-kraški regiji in njivo istega razreda v osrednjeslovenski regiji. Po prehodu na bonitetne razrede je za tako njivo v notranjsko-kraški regiji določen kar trikrat večji katastrski dohodek kot v osrednjeslovenski regiji. Če upoštevamo samo klimatske pogoje, ki so v osrednjeslovenski regiji bistveno boljši kot v notranjsko kraški regiji, bi bilo bolj logično, da bi bil katastrski dohodek v notranjsko-kraški regiji trikrat manjši in ne večji kot v osrednjeslovenski regiji.

Očitno je tudi, da se niso predhodno opravili izračuni, kako bo ta novo odmerjeni katastrski dohodek vplival na izračun dohodka posameznih kmetij, predvsem pa na dohodek in z njim povezane pravice članov kmečkih družin. Pri tem mislim zlasti na vse socialnovarstvene prejemke, ki so vezani na materialni status družinskih članov. To so otroški dodatki, štipendije, plačilo za vrtce, varstveni dodatki in vse druge oblike socialne pomoči. Nov izračun katastrskega dohodka bi v te pravice korenito posegel in bistveno poslabšal materialni status kmetov in njihovih družinskih članov ... V Novi Sloveniji odločno nasprotujemo takim rešitvam.

Zato smo že podali javno zahtevo, da Geodetska uprava RS pojasni, na podlagi česa je spremenila dejansko višino dohodka in po kakšni metodologiji je določala nove bonitetne ocene. Zahtevali smo tudi, da se ponovno pregledajo strokovne podlage za ovrednotenje kmetijskih zemljišč in gozdov in s tem določitev višine katastrskega dohodka.

Naj vam vsem ob koncu čestitam ob dnevu državnosti in vas vse povabim, da ponosno praznujemo in se udeležimo dogodkov ob tem za Slovenijo najpomembnejšem dnevu.

Prepričana sem, da se bom v teh prazničnih dneh srečala z vsemi vami tudi na Blokah, kjer si bomo segli v roke in si namenili besedo ali dve.

Srečno in vse dobro,

Iva Dimić, poslanka DZ RS

Kaj nam (dobrega) lahko prinese novela zakona o gozdovih?

V koalicijskem usklajevanju je novela Zakona o gozdovih, ki je izboljšana verzija novele, ki je nastala za časa prejšnje vladne koalicije in je bila zaradi uvedbe plačljivega odkazila za sečnjo lesa zavržena.

Odkazilo tako ne bo plačljivo, v zakonskem osnutku pa ostaja prevoznica, ki je posledica v marcu sprejete Uredbe EU o določitvi obveznosti gospodarskih subjektov, ki dajejo na trg les in lesne izdelke. Ta od gospodarskih subjektov, ki dajejo les prvič na trg, zahteva vzpostavitev lastnega sistema potrebne skrbnosti—niza ukrepov, ki zmanjšujejo tveganje, da je bil les posekan nezakonito.

Zavod za gozdove Slovenije (ZGS) na podlagi meritev dejanskega poseka na vzorčnih ploskvah ocenjuje neevidentiran in s tem nelegalen posek v višini 1.095.000 m³, Gozdarski inštitut Slovenije (GIS) pa v višini 650.000 m³ do 700.000 m³, v obeh primerih gre za t.i. bruto količino v kubičnih metrih lesa.

Na problem opozarja tudi revizija Računskega sodišča RS, ki je revidirala smotrnost upravljanja z gozdovi v letu 2009.

Kot dodaten podatek o obsegu nedovoljene poseka oz. kraji lesa v državnih gozdovih navajamo količine, ki so vključene v letna poročila Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov:

Leto 2010:

- obravnavanih 48 primerov; količina ne-

dovoljeno posekanega lesa: 541,4 m³.

Leto 2011:

- obravnavanih 143 primerov; količina nedovoljeno posekanega lesa: 1.952 m³

Leto 2012:

- obravnavanih 84 primerov; količina nedovoljeno posekanega lesa: 1.317 m³

Prevoznico (delno že izpolnjeno s podatki iz odločbe) naj bi skupaj z odločbo o poseku izdal revirni gozdar in bo namenjena le prvemu prevozu lesa iz gozda. Prevoznik (v primeru lastnega prevoza pa lastnik sam) bo prevoznico izpolnil še s točnimi podatki o količini, vrsti lesa ter kraju, času in relaciji vožnje. Prevoznico bo prevoznik zaradi sledljivosti moral hraniti 5 let, kazni zaradi goljufanja s prevoznico ali prevoza brez nje pa bodo precej hude, naložen les pa se lahko zaseže. V gozdu ali na cesti lahko izvor lesa kontrolirajo revirni gozdarji, policisti ter po novem še delavci carinske in davčne uprave. Prevoznica ne bo potrebna le za prevoz ostankov sečnje v gozdu.

Na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano in okolje zatrjujejo, da je uvedba prevoznice nujna zaradi evropske uredbe, da bo omogočila lesnim podjetjem dokazilo izvora in sledljivost, organom pregona preprečevanje in odkrivanje nezakonitih posekov, tatvin ter davčnih utaj, prav tako pa naj bi bila v pomoč lastnikom gozdov. Nadzor in spremstvo lesa namreč sedaj ni ustrezno urejeno.

Ko to pišem so navedene spremembe zakona še v koalicijskem usklajevanju, zakon pa bomo podprli le v primeru, da se izkaže, da

so te novosti nujne in koristne ter ne v škodo nas, ki od gozda in ob gozdu živimo, prav tako ne lesni panogi, ki jo želimo krepiti. V če bo cilj dosežen, bomo zakon v DL podprli.

Glede pretiranega in nenadzorovanega izvoza kvalitetnega lesa v tujino ugotavljamo, da ni možnosti, da bi se omejil izvoz lesa le na olupljen les. Obenem bi radi poudarili, da lastnikom gozda neposredno omejevanje prodaje lesa v druge države ni mogoče, saj je Slovenija del notranjega trga Evropske unije, na katerem mora biti zagotovljen prosti pretok blaga, storitev, kapitala in oseb. Zagotovo pa je trenutno naš glavni interes preprečiti prodajo v druge države, vendar menimo, da je to mogoče le z ukrepi, ki bodo omogočili predelavo slovenskega lesa v sami državi in so usmerjeni izključno v dvig konkurenčnosti gozdarstva in lesarstva ter s tem ustvarjanja možnosti, da lesna industrija odkupi tudi najkvalitetnejši les od lastnikov gozdov po tržnih cenah. Prav temu so namenjeni ukrepi sprejetega Akcijskega načrta za povečanje konkurenčnosti gozdno-lesne verige v Sloveniji do leta 2020, s promocijskim sloganom »Les je lep«.

Slabo voljo in ogorčenje v gozdarski panogi pa povzročajo tudi dolgoletne koncesije, ki jih je država Slovenija pod nerazumnimi pogoji podelila bivšim privatiziranim Gozdnim gospodarstvom in katerih trajanje se počasi izteka. Jasno je, da na tem področju proračun države izgublja znatna finančna sredstva, kar bo nujno potrebno revidirati in izboljšati.

Rihard Braniselj,
vodja poslanske skupine DL

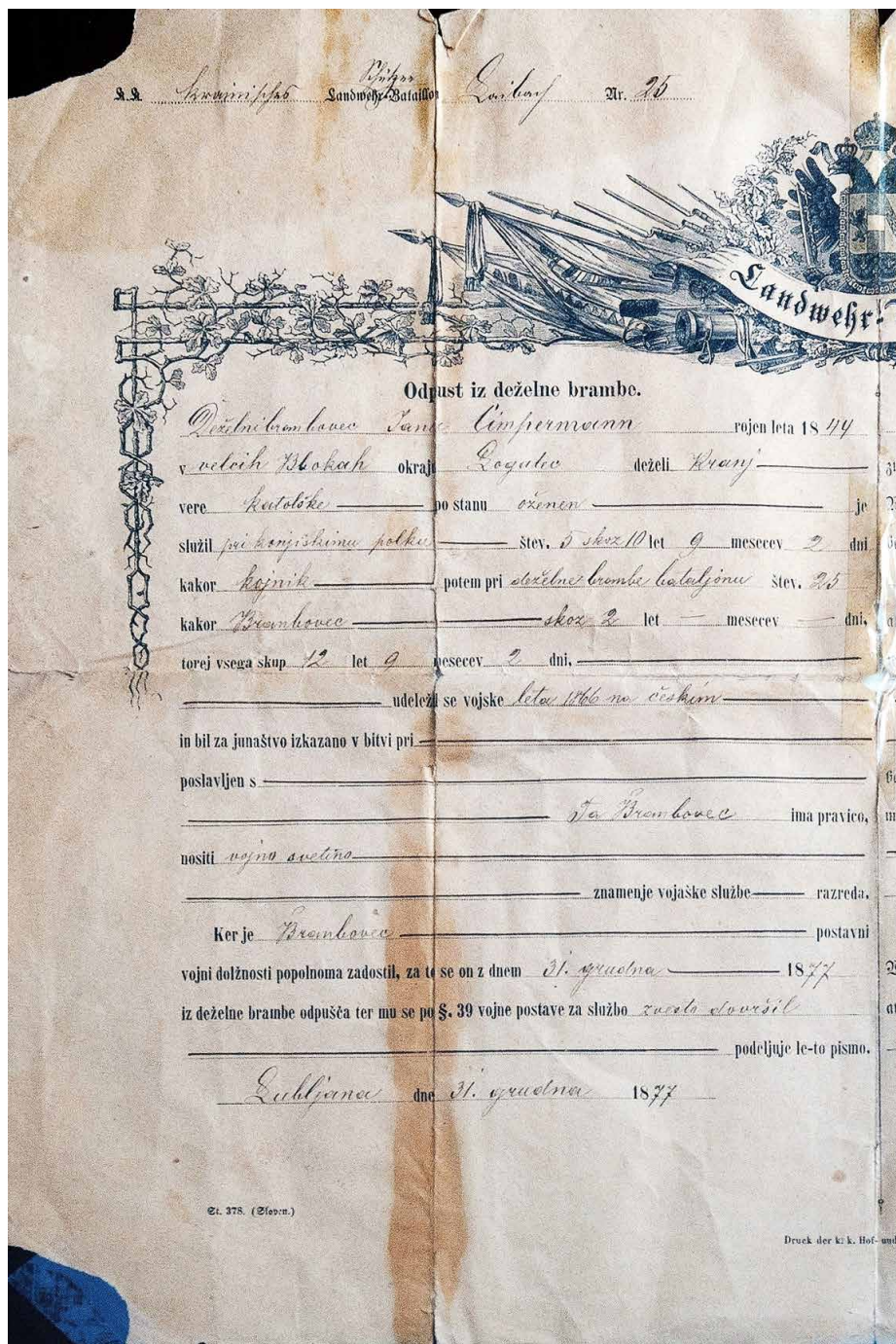
INŠTALACIJE
Kljun Aleš s.p.

OGREVANJE
VODOVOD

Kljun Aleš
Sajevec 7a
1310 Ribnica
041/703-141
instalacije-kljun.sp@siol.net

- obravnavanih 48 primerov; količina ne-

Dragonec Janez Cimperman

Dokument Odpust iz deželne brambe – Landwehr Abschied, napisan v slovenščini (leva stran dokumenta) in nemščini (desna stran), opisuje Janezovo vojaško službo. Leta 1865 je bil pri 21. letih rekrutiran k znanemu 5. konjeniškem – dragonskem polku in je v tej enoti služil 10 let 9 mesecev in 2 dni, nato pa še točno 2 leti pri 25. bataljonu deželne brambe. S tem je po vojni postavi »vojni dolžnosti popolnoma zadostil in je zvesto dovršil«. 31. grudnia 1877 mu je komandant c. kr. bramborskega bataljona izdal Odpustno pismo.

Leta, ki jih je Jeršanov Janez preživel kot dragonec in brambovec, so bila zaznamovana z vojnama za združitev Italije, z zgodovinskima bitkama leta 1866 pri Custozi, kjer so Avstrijci pod poveljstvom nadvojvode Albrehta premagali Italijane, ter pomorsko bitko pri Visu, kjer je Italijane premagal admiral Tegetthoff. Istočasno se je Avstrija vojskovala proti Prusiji. Janez se je udeležil te vojne na Češkem in bitke pri Hradcu Kralovem, 3. julija 1866, kjer so Prusi, pod poveljstvom grofa Helmuta Moltkeja, uničujoče premagali Avstrijce, ki jih je vodil vitez Avgust Ludvik Benedek. V tej bitki so Prusom odločilno prednost prinesle nove puške z naboji in udarnimi iglami, Avstrijci pa so imeli še stare puške, ki so se nabijale spredaj. Po tem porazu je Avstrija, kljub zmagam v Italiji, izgubila vpliv v Nemčiji in pomembna ozemlja v Italiji.

Dragonci so konje uporabljali kot transportno sredstvo, borili pa so se peš. Njihovo ime izvira iz »dragona«, karabinke oz. kratke muškete, ki je bila njihovo osnovno orožje. Pripadniki drugih dveh rodov avstrijske konjenice, »ulanci« in »huzarji«, so se bojevali na konjskih hrbtih.

5. dragonski polk, kjer je služil Janez, je bil znamen-

Služenje vojaškega roka, kraji, trajanje, dopusti in dogodivščine povezane s tem so stalnica razprav ne-
koliko starejših generacij, ki so bile deležne obveznega odhoda k vojakom. Danes je velika večina držav v Evropi naborniški sistem zamenjala s poklicno vojsko. Ena redkih, kjer naborniški sistem še velja, je Avstrija. Služenje vojske, ki so ga pred 150 leti opravljali tudi naši fantje v avstrijski cesarski vojski, je seveda druga zgodba. O tem govori odpustno pismo, ki ga je konec leta 1877, po skoraj 13-letnem služenju cesarju, prinesel domov Janez Cimperman – Jeršanov iz Velikih Blok.

Konjištvo.

Dragonski polki.

Oprava: Čelada, vojna suknja svetlomodre barve z gladkimi gumbi, hlače broščeovorudeče, široke spodej ozke; plašč temnorjav.

Št.	Ime	Naborn deblo (Cadre)	Vstanovitno leto	Zaleki ali našila	Gumbi
1	Cesar Franc Jožef	Terezin	1768	temnorudeči	beli
2	Festetics de Tolma Tassilo, grof, general konjištva	Šopronj (Oedenburg)	1672	černi	beli
3	Albert, kralj saksonski	Enns	1768	temnorudeči	rumeni
4	Albrecht, nadvojvoda, vojni maršal	Wels	1672	temnozeleni	beli
5	Nikolaj I., cesar ruski †	Pečuh	1721	cesarskorumeni	beli
6	Aleksander, princ hesenski in renski, general konjištva	Berno	1701	černi	rumeni
7	Viljem, vojvoda brunsviški	Klatov	1663	žveplenorumeni	beli
8	Karol, kraljevič pruski	Dunaj	1618	škerlatasti	rumeni
9	Piret de Bihain Evgen, baron, general konjištva	Tarnopol	1682	travnatozeleni	rumeni
10	Montenuovo, Viljem, knez, general konjištva	Pržemisl	1640	žveplenorumeni	rumeni
11	Cesar Franc Jožef	Tarnov	1688	škerlatasti	beli
12	Neiperg Erwin, grof, general konjištva	Kromeriž	1798	cesarskorumeni	rumeni
13	Savoyen Eug. Fr., princ gl. †	Stari-Boleslav	1682	broščeovorudeči	beli
14	Windischgrätz Alfr., knez, vojni maršal †	Pisek	1725	broščeovorudeči	rumeni

Seznam dragonskih polkov. Koledar Družbe sv. Mohorja za leto 1883

ita enota, ustanovljena leta 1721, s polnim imenom: Štajersko – Koroško – Kranjski dragonski polk Nikolaj I. car Rusije št. 5. Njihova oprava je bila čelada, vojaška suknja svetlomodre barve z gladkimi belimi gumbi, hlače brokatno rdeče, široke, spodaj ozke in temnorjav plašč. Našitki so bili cesarsko rumeni.

Zadnji dve leti je Janez služil pri Deželne brambe bataljonu št. 25, ki se je imenoval Ljubljanski. Za vsa leta služenja je pridobil pravico nositi »vojno svetino«.

Odpustno pismo je leta 2007 na podstrešju domače hiše

našel France Hrbljan ml. Vojak Janez Cimperman je bil njegov praded. Priimek Hrbljan je iz Žirovnice k hiši prinesel zet, Francetov stari oče. Kopija dokumenta visi tudi v gostilni Miklavčič v Velikih Blokah.

Društvo TRC Lovrenc ima tako še enega dokumentiranega dragonca iz naših krajev.

V pogovoru z letos 90-letnim Francetom Hrbljanom st. sva te dni osvetlila tudi tragičen konec dragonca Janeza Cimpermana. Ko je odslužil cesarju, je živel doma v Velikih Blokah. Z ženo Marijo, ki je bila rojena pri Povletovih v Ravnah, sta imela 4 otroke. Tako kot mnogi Notranjci je tudi Janez pozimi hodil sekati v slavonske gozdove. Ob koncu ene od takih zim gospodarja gozda ni bilo na spregled, da bi jim izplačal zaslužek. Može se se odpravili domov, Janeza pa so pustili tam, da počaka gospodarja in denar. Nekaj je bilo v gozdu še za postoriti in Janez je to hotel opraviti sam. Zgodila se je nesreča, drevo ga je pokopalo pod sabo. Pokopali so ga kar v Slavoniji. Trije njegovi otroci Anton, Jakob in Mica so morali za zaslužkom v Ameriko in se niso vrnili domov. Ostala je sama mati s hčerko Angelo. V velikem požaru leta 1918 jima je zgorela domačija. Pri Jeršanu so začeli znova po prihodu zeta Hrbljana iz Žerovnice okoli leta 1920.

Dragonec Janez Cimperman je bil letošnjo pomlad predstavljen tudi na spletni strani stareslike.cerknica.org.

Viri:

- Habsburžani, Zgodovina Evropske rodbine, Založba MK 1994, Walter Pohl
- Koledar Družbe Sv. Mohorja za leto 1883
- France Hrbljan st. iz Velikih Blok

Vire zbral in zapisal Alojz Mazij

Brambovski strelci in brambovski pešbatalijoni.

Št.	Ime bataljonovo	Št.	Ime bataljonovo
1	Dunaj	21	Maribor
2	Korneuburg	22	Gradec
3	St. Pölten	23	Ljubno (Leoben)
4	Novo mesto na spodnjem Avstrijskem	24	Novo mesto (Rudolfovo)
5	Krems	25	Ljubljana
6	Linec	26	Celovec
7	Vels	27	Beljak
8	Solnograd	28	Budejovice
9	Tropava	29	Kraljev Gradec
10	Dečín (Tešen)	30	Hohenmauth
11	Kernov	31	Časlava
12	Kremoriž	32	Nemški Brod
13	Berno	33	Praga
14	Jiglava	34	Beravn
15	Olomuc	35	Pelzenj
16	Krasna gora (Schönberg) moravska	36	Klatov
17	Bela cerkev (Weisskirch.)	37	Mladi Boleslav
18	Znojmo (Znaim)	38	Česka Lipa
19	Moravski Tribav	39	Terezin
20	Celje	40	Most (Bruck)
		41	Heb
		42	Humotov

Brambovski strelci in brambovski pešbataljoni, Koledar Družbe sv. Mohorja za leto 1883

Prvi skromni zametki industrije na Blokah 1923—2013

Nova vas okrog
leta 1900

Letos mineva 90 let, odkar se je v Novi vasi na Blokah na prostoru, kjer danes stojijo objekti, v katerih teče proizvodnja izdelkov za toplotno izolacijo stanovanjskih in drugih objektov, začela proizvodnja žaganega lesa.

Tu je veleposestnik, trgovec in gostilničar Ivan Modic iz Nove vasi postavil žagarski obrat. Za pogon vseh naprav je energijo dajala parna lokomobila, ki je preko centralne transmisije in s pomočjo pogonskih jermenov poganjala žago »venecijanko« in jermenik (»gater«), krožne žage, druge pomožne stroje in tudi električni generator, ki je dajal energijo za osvetljavo obrata.

Ta žaga je obratovala do gospodarske krize v 30-ih letih prejšnjega stoletja, lastnik pa je poleg tega zašel v finančne težave. Spustil se je namreč v razne valutne špekulacije. Po prvi svetovni vojni je kupoval avstrijske krome in nemške marke, ker v novi jugoslovanski dinar ni zaupal. Zaradi kasnejše izredne inflacije v Nemčiji in Avstriji je izgubil skoraj vse premoženje. Njegovemu dediču, sinu Milanu, ni ostalo skoraj ničesar, saj so to pobrале banke in posojilnice. Večino premoženja je leta 1938 prevzela Kmetijska hranilnica in posojilnica v Novi vasi kot Modičeva glavna upnica.

Od te posojilnice je februarja 1939 parno žago kupil Ivan Usenik, posestnik, trgovec in gostilničar iz Podvelikega Vrha. Staro lokomobilo je zamenjal z novejšo in zmogljivejšo, prav tako jermenik s polnojermenikom (»folgatrom«). S tem se je zelo povečala zmogljivost obrata. Rezali so tudi po dva »šilhta«. Ta uspešna dejavnost je trajala vse do italijanske roške ofenzive julija 1942. Takrat so Italijani med drugimi Bločani ustrelili

Delavci na Usenikovi žagi leta 1940, v sredini čepita avtor tega prispevka in njegov brat Vinko

tudi lastnika te žage Ivana Usenika.

Po teh dogodkih žaga ni obratovala vse do avgusta 1945, ko se je iz Nemčije iz vojnega ujetništva vrnil Rafael Kraševac (Storžov Rafel) s Studenca, svak pokojnega Ivana Usenika. Žaga je po večjih vzdrževalnih delih ponovno stekla.

V začetku leta 1948 je žago z zemljišči po svojem pokojnem očetu podedoval takrat še mladoletni sin Janez Usenik. Lastnik ni bil dolgo. Že meseca maja istega leta je bila žaga z vsemi funkcionalnimi zemljišči nacionalizirana.

Po več menjavah firm in upravljalcev je bil ta obrat leta 1952 vpisan v register državnih gospodarskih podjetij kot Krajevna parna žaga Nova vas. Z zamenjavo parne lokomotive z velikim elektromotorjem se je leta 1954 spremenilo tudi ime podjetja. Imenovalo se je ELEKTROŽAGA Nova vas.

Leta 1958 je podjetje dobilo stiskalnico in skobeljni stroj za izdelavo lesne volne. Zatem se je začela proizvodnja lahkih gradbenih plošč iz lesne volne in cementa. Prvi kupec in nato tudi največji je bila trgovina z gradbenim

materialom GRAMEX iz Ljubljane. Čez dobrih 10 let je prišlo do združitve s tem podjetjem. Obenem se je spremenilo ime tovarne, imenovala se je NOVOLIT, po enem izmed izdelkov.

Po združitvi leta 1974 je prišlo do večje investicije in s tem do zamenjave pretežno ročnega dela s polavtomatizirano proizvodno linijo, uvoženo iz Holandije. S tem se je povečala produktivnost, v kombinaciji s stiroporom pa tudi proizvodnja t.i. »kombi« plošč.

Ker se je celotno podjetje GRAMEX leta 1977 združilo s trgovskim podjetjem LESNINA Ljubljana, se je leto pozneje NOVOLIT združil s sorodnim podjetjem IZOLIRKA Ljubljana.

Leta 1988 je v veljavo stopil Zakon o podjetjih, bolj poznan kot Markovičev zakon. Na podlagi določil tega zakona so delavci NOVOLITA na referendumu 31. decembra 1988 sprejeli sklep, da se izločijo iz IZOLIRKE in ustanovijo samostojno podjetje. Tako je bilo v sodni register vpisano podjetje NOVOLIT Nova vas, podjetje za proizvodnjo izolacijskih izdelkov, d.d.

Po začetnih težavah – ovire so bile pri izločitvi v glavnem zaradi delitve premoženja, ki so jih malo s treznostjo malo pa z bloško trmo kmalu rešili – je bilo poslovanje dokaj uspešno. Podjetje je rastlo in veliko investiralo v objekte, predvsem pa v nove stroje za proizvodnjo stiropora in izolacijskih plošč. Povpraševanje po izolacijskih izdelkih je bilo veliko tako doma kot v tujini.

Nujna je bila širitev zlasti proizvodnih prostorov. V letih 2000 do 2006 je bilo zgrajenih cca 7000 m² proizvodnih prostorov in cca 3500 m² pokritih skladišč. Dokupljeno je bilo še 15.000 m² zemljišč. S tem je možna kakršnakoli širitev tovarne. Za vse to je podjetje najemalo kredite, ki bi jih lahko vračalo, če ne bi nastopila kriza v gradbeništvu in splošna kriza. Tako je zašlo v težave. Najprej je bila uvedena prisilna poravnava, ki ni uspela, zato je šlo podjetje v stečaj.

Podjetje JUB iz Dola pri Ljubljani je videlo priložnost širitve tudi svoje ponudbe in je preko svojega hčerinskega podjetja EPS IZOLACIJE, d.o.o. s pristankom stečajnega upravitelja in sodišča vzelo v najem poslovno cono NOVOLIT. Prevezelo je tudi delavce. To je verjetno edini primer v državi, da podjetje še naprej deluje, da večina delavcev ni izgubila zaposlitve in, kar je najpomembnejše, da JUB načrtuje širitev proizvodnje z novimi programi, takoj ko bo zaključen stečajni postopek in nato druge procedure.

14. februarja letos je bil opravljen formalni prevzem. Ta dan je valentinovo. Star pregovor pravi: »Sv. Valentin prinese ključ od korenin!«

Upamo lahko, da bo tovarna na tej lokaciji ponovno vzbrstela in zacvetela.

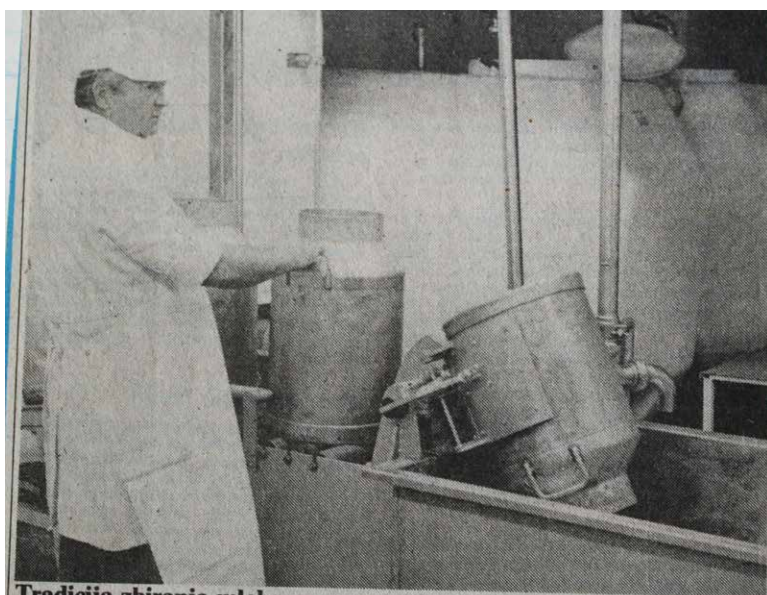
France Škrabec

Industrijski objekti na prostoru nekdanje Modičeve žage

Bloke v medijih pred 30 leti

Zbrala in uredila Milena Mišič

Tradicijsko zbiranje mleka

NOVA VAS NA BLOKAH, 3. novembra – Trda tema je še, ko že zaropotajo kangle okoli zbiralnice mleka v Novi vasi na Blokah. Mleko vozijo celo iz Loškega potoka in Ivanjega sela. Na Bloški planoti so se že davno odločili za živinorejo in mlekarstvo. Že pred sedemdesetimi leti so se kmetje združili in zgradili mlekarne, ki je po vojni spet začela delati v sklopu kmetijske zadruge. Danes jo imajo v najemu Ljubljanske mlekarne. V zbiralnici pravijo, da je zbiranje mleka tradicija, pri kateri se še nikoli ni zataknilo. (Foto: Janez Zrnec)

Novovaški vrtec v novih prostorih

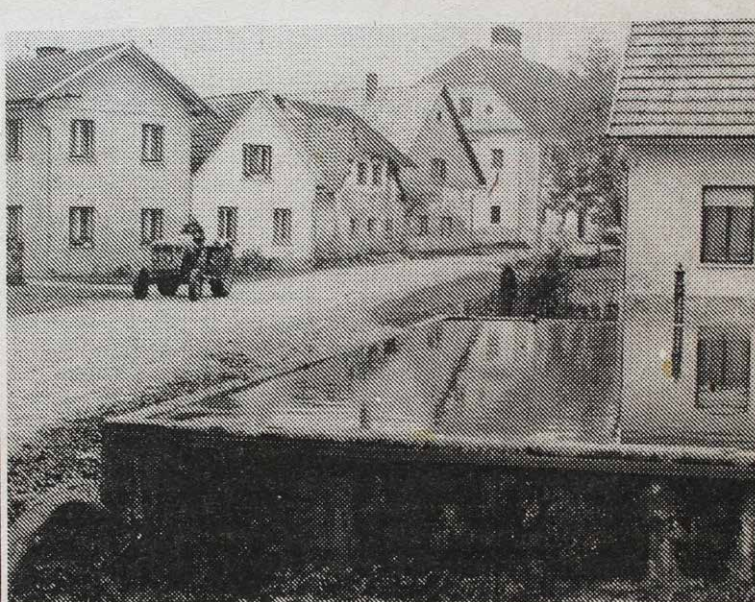
NOVA VAS NA BLOKAH, 8. novembra – Na občinski praznik (21. oktobra) se je vrtec v Novi vasi preselil v nove prostore, v stanovanje, ki so ga obnovili za te potrebe, doslej pa je šest let gostoval v slabših prostorih. Enota ima zaenkrat le eno mešano skupino, v kateri je šestnajst otrok. Enota za zdaj zadostuje, veliko povpraševanja je le za sprejem dojenčkov. (Foto: Janez Zrnec)

Široka cesta in prihranjen denar *DELO L.10*

METULJE NA BLOKAH, 3. novembra – Vasio Metulje, ki ima 16 hiš in šestinpetdeset prebivalcev in za katero trdijo, da je zibelka bloškega smučanja, je doslej z Novo vasjo povezoval ozek kolovoz, na več mestih v globokem useku. Pozimi je burja te useke pokrila s snegom, ki mu ni bila kos niti najmočnejša mehanizacija. Vaščanom, zlasti mladincem je bilo te zimske odrezanosti od sveta dovolj. Pred enim letom so zavihali rokave in doslej pustili na svoji cesti več kot osem tisoč prostovoljnih delovnih ur in še 400 strojnih. Zasuli so useke, navozili deset tisoč kubičnih metrov gramoza in razširili cestišče s prejšnjih dveh na pet metrov širine. Štirje kilometri ceste, ki bi sicer stali staro milijardo, so jih v domači režiji stali le 200 starih milijonov. Financirale so KS, Komunalna skupnost in vsi tozdi v občini. (Foto: J. Z.)

Vodnjaki, ki jih še vedno ne gre zametavati

NOVA VAS NA BLOKAH, 18. novembra – Za Bloško planoto so značilni veliki vodnjaki sredi vasi, nekdanja napajališča za živino. Ob sodobni živinoreji so sicer izgubili svoj pomen, a so se vendar odločili, da jih bodo ohranili. Baje jih je pred podiranjem rešil požar, ob katerem se je izkazalo, da za gašenje ni dovolj le voda iz vodovoda. (Foto: J. Z.)

Sodoben pouk za novovaške šolarje

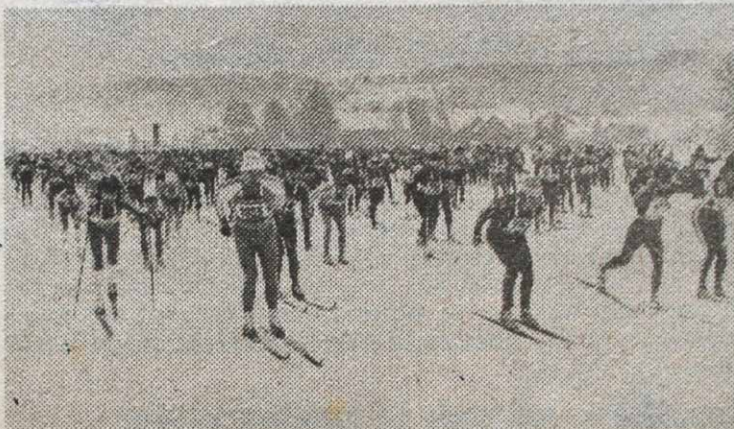
NOVA VAS NA BLOKAH, 2. novembra – Od lani mladi Bločani obiskujejo pouk v novi osnovni šoli, imenovani po Tonetu Šraju-Aljoši, ki so jo zgradili z drugim samopriskom. Staro šolsko poslopje, ki je bilo zgrajeno pred dobrimi sedemdesetimi leti za sodoben pouk, ni več ustrezalo in zdaj zanj iščejo kupca. Morda pa bo stara šola služila kot počitniški dom ali kaj podobnega. Šola obiskuje 154 učencev, od teh se jih devetdeset vozi. Nova šola ima tudi sodobno telovadnico, ki jo uporabljajo tudi drugi krajan, radi pa bi si uredili tudi zunanja igrišča. Poleg tega se šola v Novi vasi ponaša še s 33 arov veliko njivo in precejšnjim vrtom okrog stare šole, kjer so učenci sami pridelali ves krompir za šolsko kuhinjo in dobršen del zelenjave. Letos so zbrali že več kot tri tone odpadnega papirja, izkupiček pa porabili za nabavo učbenikov. (Foto: Janez Zrnc)

Mala galerija Aljošinih pionirjev

NOVA VAS NA BLOKAH, 4. novembra – Ob vходу v novo šolo v Novi vasi pritegne obiskovalčovo pozornost Mala galerija Aljošinih pionirjev, tak je tudi uradni naziv za ta razstavni prostor. Zamišlel se je porodila ob preselitvi iz stare šole, največ zaslug za njeno uresničitev pa ima likovnik Božo Strman. Otroci zbirajo izdelke, ki jih napravijo pri likovnem pouku pod njegovim vodstvom in najboljše potem razstavijo nekajkrat na leto, nekaj pa jih uporabijo za dekoracijo šole. V načrtu imajo tudi, da bodo razstave prirejali v delovnih kolektivih v občini. Zdajšnja razstava predstavlja domiselno oblikovane korenine. Ker imajo težave z nakupom dražjih materialov, potrebnih pri njihovem delu, bodo priredili ob koncu leta prodajno razstavo svojih izdelkov, z izkupičkom pa nabavili material za nove stvaritve. (Foto: Janez Zrnc)

Na Blokah 1.500 tekačev

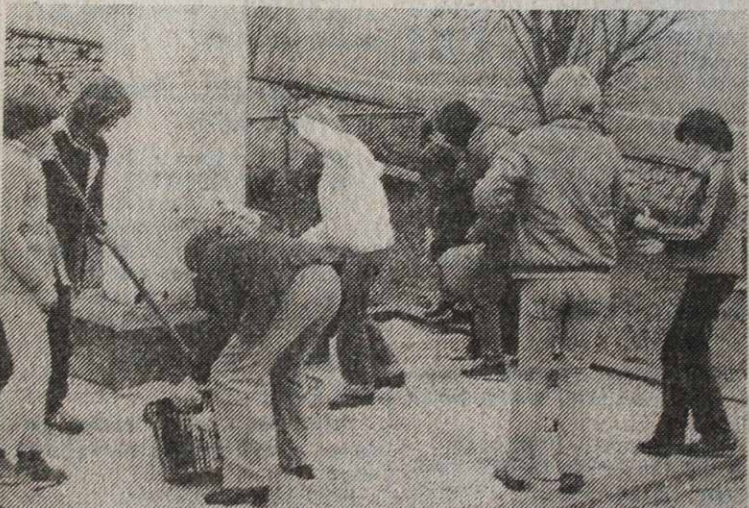
Smučarji-tekači so slednjič le dočakali pravo zimsko nedeljo, z njo pa tudi svojo prvo množično prireditev – tradicionalne Bloške teke. Na sliki: takole se je s štarta v Novi vasi pognalo na 7, 15 in 30 km dolge proge kar 1.500 tekačev iz vseh koncev in krajev Slovenije ter iz zamejstva. (Foto: Joco Žnidaršič)

Stavbno okovje iz Kovinoplastike tudi v ZRN in na Madžarsko

NOVA VAS, 14. decembra – Otvoritev Kovinoplastičnega obrata Okovje pred sedmimi leti je prenekatemu krajanu Bloške planote omogočila zaposlitev v bližini doma. Tako je zdaj v tej temeljni organizaciji za proizvodnjo sodobnega stavbnega okovja za lesena, aluminijasta in plastična okna ter balkonska vrata v Novi vasi zaposlenih 66 delavcev. Za letošnje leto so načrtovali 150 milijonov dinarjev celotnega prihodka, kar je 32 odstotkov več kot lani. Kljub težavam pri oskrbi s surovinami in to zlasti na domačem trgu so letni proizvodni program že presegli za 5 odstotkov. Uresničili pa bodo tudi izvozna načrtovanja, po katerih naj bi delež izvoza v celotnem prihodu znašal 12 odstotkov. Sodobno stavbno okovje za okna in balkonska vrata izvažajo predvsem v ZRN in Madžarsko. (M. T., foto: Janez Zrnc)

Šolarjem so zaupali urejanje grobov

NOVA VAS NA BLOKAH, 27. oktobra – Navada je, da v dneh pred 1. novembrom uredimo grobove svojcev in bližnjih. Kot marsikje drugje so tudi učenci Osnovne šole Toneta Šraja-Aljoše iz Nove vasi uredili grob padlih borcev na bližnjem pokopališču. (Foto: Janez Zrnc)

»Saj ne da bi se hvalil, ampak tako je!«

FRANCIJA HRBLJANA, PO DOMAČE JERŠANOVEGA IZ BLOK, GOTOVO POZNA VSAK BLOČAN, KI JE IMEL OPRAVKA Z ZIDANJEM ČESAR KOLI. 14. APRILA JE PRAZNOVAL SVOJ JUBILEJ, POGOVOR PA JE POLEG NJEGOVEGA POKLICA TEKEL ŠE O MARSIKATERI AKTUALNI TEMI.

Začeli smo z »gastarbajterstvom«; Franci je kmalu po poroki odšel na delo v Nemčijo skupaj s še desetimi mladimi fanti z Blok. Pravi, da tujina ni sladka. »Tam te nihče ne mara, vsak gleda samo, kako bi te izkoristil.« Seveda se pohvali, da je to šestletno izkušnjo odlično preстал in domov prinesel kar dobro popotnico za začetek življenja doma. »Marsičemu sem se moral odpovedati, zato sem samo jaz prinesel domov tudi zaslužek, vsi drugi so prišli praznih rok. Pozimi je bilo tako, da je bila zelo nizka temperatura, minus 32, in so nam rekli, da pač ne moremo delati na gradbišču, plačo pa smo vseeno dobili. Jaz seveda nisem mogel ves dan čepeti v sobi, kjer smo bili nastanjeni, zato sem šel v mesto in našel nekoga, ki je prodajal premog. Pomagal sem mu pri polnjenju vreč in potem smo te 50-kilogramске vreče razvažali po mestu ljudem, ki so premog potrebovali za ogrevanje. S tem sem zaslužil še eno plačo. No, ko sem se zvečer vrnil v sobo, je bila polna praznih steklenic, ki so jih pustili sstanovalci. Tako so zapravili vse.« Spominja se, kako je s seboj v Nemčijo prinesel zidarsko »kelo« – tako in edino, ki je pri nas sploh obstajala tisti čas. Vodja gradbišča mu je takoj rekel, naj to vrže proč, ker je ne-

uporabno, in dobil je bistveno večjo »kelo« trikotne oblike. »Še zdaj jo imam. Je tako velika, da z dvema zamahoma omečeš kvadratni meter!« Vsekakor je bila tujina koristna izkušnja, pravi Franci. »Ker sem bil izučen zidar, tega sem se naučil pri obnovi vojašnic v Velikih Blokah, sem v Nemčijo prinesel dokazilo. Pa so rekli, da jih papirji ne zanimajo in da bodo že jutri videli, ali sem za kaj.« Pravi, da je bilo tam strogo in bil je red. Za malico so imeli 20 minut in niti sekunde več. Delal je po devet ur v službi in nato še pri zasebnikih do pozne noči. »V Slovenijo sem pripeljal kovinsko samokolnico. Prej smo poznali samo lesene. Iz Nemčije sem pripeljal 600-kilogramski mešalec za beton. Še danes ga imam. Bil je ne na elektriko, ampak na gorivo, zato smo z njim lahko delali kjer koli, nismo bili odvisni od elektrike, lahko pa je služil tudi kot dvigalo. Prvi sem imel varilni aparat, prvi sem doma imel centralno kurjavo, med prvimi na Blokah traktor ...«

Seveda me je zanimalo, kaj je bil njegov najzahtevnejši zidarski podvig v njegovi več kot 60-letni zidarski karieri. »Enkrat so do mene prišli jamarji iz Ljubljane in so rekli, da

so slišali, da sem zmožen in če bi lahko naredil stopnice v Križni jami. In sem jih naredil, še danes so v uporabi. Težava je bila, ker se jih ni dalo nikamor nasloniti in zrisati. Ampak bil sem iznajdljiv in je šlo. Dolge so več kot trideset metrov. Pri tem smo uporabili moj mešalec za beton, ker ni bilo elektrike, potem pa smo beton zlivali in ga grabili v spodnji del, tako so stopnice rastle. No, ko smo končali, so pa rekli, da kdo nam bo pa naredil ograjo. Rekel sem, da jaz. In sem jo. Imel sem že varilni aparat in doma sva jo z ženo po meri zvarila. Nato sem priredil voz, da sem lahko peljal osemmetrske dele ograje, ko pa sem jo pripeljal, je kot ulita padla v za ograjo puščene luknje. Še danes je v rabi!«

Ob takih junaštvih človek seveda pomisli na znani rek, da za uspešnim moškim stoji uspešna žena – in res je tako. Žena Justina je prav tako od sile. Medtem, ko je bil mož v Nemčiji, je sama skopala jamo za »štirno«, sama je skopala jame za »kevdre« ... »Zmeraj sem imela kramp v roki,« Justina pove v smehu.

France pa poleg dela zna poskrbeti tudi za odlično zabavo. Dolgo je pel prvi bas v zboru, potem se je naučil igrati harmoniko in je igral tudi na porokah ... In katero obdobje v življenju mu je ostalo v najlepšem spominu? »Fantje smo hodili k Lipetu, tam smo peli in bilo je res lepo. Fantiči smo bili skupaj, na mizi pa liter, liter in liter in smo peli. Do polnoči! Hodili smo tudi k Učjanu. Tam je bila Justina kelnarca in sva včasih plesala – enkrat naju je med plesom Pirc potolkel po rami in rekel: 'Ta dva bosta pa ze skp!', in sva res. Justina je doma s Studenca. Doma je bilo pet punc in če bi bil jaz že takrat vedel, da so tako dobre, bi vse gnezdo vzel,« hudomušno pove Franci, Justina pa v smehu odvrne: »Ah, ti Bločani, za same neumnosti so!«

Tem nam kar ni zmanjkalo in Franci nas je skromno seznanil s svojimi življenjskimi dogodivščinami, ki jih ni malo in nekatere so res prav neverjetne. Človek si misli, da če bi vsi imeli samo kanček takega živahnega duha, volje in iznajdljivosti, bi bila naša življenja bistveno drugačna. A Franci ostaja skromen in takole zaključuje: »Saj ne da bi se hvalil, ampak tako je!«

Območna organizacija Rdečega križa Cerknica, Loška dolina in Bloke ter Občina Bloke Franciju želita obilo zdravja in humorja!

Miha Knavs

Šola v naravi - taborjenje na Blokah (20.-23. 5. 2013)

Smo učenci Osnovne šole Miroslava Vilharja iz Postojne. Obiskujemo 8. razred. Na naši šoli imamo program športnih oddelkov, v katerega smo osmošolci vključeni že od 1. razreda dalje. Športni oddelek je program, ki vsebuje eno uro več športne vzgoje na teden, drugačne šole v naravi in različne športne dejavnosti.

Letošnja šola v naravi je bilo taborjenje na Blokah ob Bloškem jezeru.

V ponedeljek, 20. maja 2013, smo ob osmih zjutraj iz Postojne odkolesarili proti Blokam. Spremljal nas je kombi, v njem pa učiteljica Irena Škrabec in učitelj Matej Rebec, ki sta z nami tudi taborila, na kolesu pa sta nas spremljala še učitelja Gregor Antloga in učitelj Dušan Bajec. Po kar naporni poti smo prispeli na Bloško jezero in na lepi jasi, ki nam jo je prijazno odstopila gospa Martina Lah, postavili tabor. Kuhali smo večinoma sami, s pomočjo naših dveh učiteljev. Hrana je bila odlična. Enkrat smo si sami očistili ribe in jih potem spekli na žaru. Imeli smo precej deževno in hladno vreme, ampak to nas ni preveč motilo, saj smo se zelo zabavali.

Imeli smo tudi pouk in poleg njega še veliko drugih dejavnosti: sprehodi, ogled okolice ter spoznavanje kulturne dediščine Blok in naravnih značilnosti, kolesarjenje, vožnja s kajaki,

plavanje, golf, balinanje, odbojka ... Ponoči nas je sicer malo zeblo, ampak smo se pa čez dan ogreli. Teden taborjenja je mineval zelo hitro. Žal smo morali zaradi slabega vremena program zaključiti dan prej in tako smo v četrtek zjutraj pospravili tabor, počistili za seboj, pozajtrkovali in se zopet s kolesom odpravili proti Postojni. Domov smo srečno prikolesarili, bili utrujeni in se dobro naspali.

Mogoče je bilo malo naporno in deževno, ampak vsi se strinjamo, da je bila to naša najboljša šola v naravi do sedaj!

Da smo to lahko doživeli, pa se najlepše zahvaljujemo Občini Bloke in gospe Martini Lah. Upamo, da bomo lahko tako dejavnost še kdaj ponovili.

Učenci 8. razreda in učitelja Matej in Irena

Zelo preprosto

1. Gospod je iz zemlje ustvaril človeka in ga vanjo spet usmeril.
2. Ljudem je poklonil le nekaj dni in priložnosti, dal jim je oblast, da smejo uporabljati to, kar je na njej.
3. Po svoji meri jih je oblekel z močjo, po svoji podobi jih je naredil.
4. Položil je v vsako živo bitje strah pred njim, naj gospodari divjadi in perjadi.
5. Naposodo so dobili pet Gospodovih dejavnosti, kot šesto je vsakemu v delež podaril um, kot sedmo pa govor, da bi razlagal njegova dela.
6. Odločanje in jezik in oči, ušesa in srce jim je dal, da bi mogli misliti.
7. Napolnil jih je s pametnim vedenjem in jim pokazal dobro in hudo.
8. Svoje oko je položil v njih srca, da jim pokaže veličino svojih del.
9. Dal jim je, da bi bili na veke ponosni na njegova čudovita dela.
10. Hvalili bodo njegovo sveto ime, da bi oznanjali veličino njegovih del.

11. Vednost jim je dal, postavbo življenja jim je dal v dediščino, (da bi se zavedali, da živijo, čeprav so umrljivi).
12. Večno zavezo je sklenil z njimi, razgrnil jim je svoje odloke.
13. Njihove oči so zrle veličino njegove slave, njihovo uho je slišalo slavo njegovega glasu.
14. Rekel jim je: »Varujte se vsake krivičnosti!« Vsakemu izmed njih je dal zapoved glede bližnjega.
15. Njihova pota so vseskozi pred njim, ne bodo ušla njegovim očem./Sir 17,1-15/.

V preprostosti gornjih besed je vsa naša srečna preteklost, sedanjost in prihodnost. Bog nam je naklonil 'nekaj dni' priložnosti in oblast, da lahko zemljo uporabljamo. Dal nam je dovolj moči in avtoriteto nad vsemi živalmi, ki se po naravi človeka boje. Da bi mogli misliti, nam je dal sposobnost odločanja in jezik, oči, ušesa ter srce in spoznanje, kaj je dobro in kaj je zlo. Celó svojo sposobnost gledanja

in občudovanja je položil v človeška srca, da bi videli njegova čudovita dela in se mu zahvaljevali. Uredil je medčloveške odnose po zakonitostih 'postave življenja' ter nas povabil v odnos prijateljstva. Glede bližnjega je naročil: »Varuj se vsake krivičnosti!«

Ali bi ne mogli reči: »Ej, Bog hvala ti za ta svet, za to naravo, za naše sosede, za našo domovino! Hvala ti za te gozdove, travnike in vrtove, za ptice in čebelice, hvala ti za življenje in ker kljub vetru, dežju in mrazu sije sonce!«

Hvala ti za naše Bloke, za našo zemljo ...

župnik Tone

Frenkov turnir v malem nogometu »Studenno 2013«

Na Studenem so dvanajstič zapored izpeljali nogometno tekmovanje, ki od sedaj nosi ime po Francu Modicu. V vročem popoldnevu so gledalci že v predtekmovanju videli zanimive obračune. Dogajanje je še popostrila ženska ekipa Green team Bloke. Po pričakovanjih je bil zanimiv tudi lokalni »derbi« Studeno : Zakrajški, ki je pripadel domačinom. Po četrtfinalih so najboljša štiri moštva zaigrala v polfinalih. Posebej izenačeno je bilo med Dimnikarstvom Okič in

Dolenjo vasjo, saj so po rednih 1 : 1 finalista določili šele streli iz sedmih metrov. Druga polfinalna tekma je z zanesljivimi 4 : 0 proti novincem, ekipi Močko, pripadla nogometašem KMN Vodnari iz Loškega Potoka. Za tretje mesto so izvajali le sedemmetrovke, tudi tu je bilo zelo izenačeno, saj so »Močkoti« slavili šele po dodatnih treh, skupno pa šestih strelah z vsake strani. Najboljša štiri moštva so na koncu prejela pokale. Za najboljšega čuvaja mreže je bil proglašen vra-

tar zmagovalcev Smajil Okič. Priznanje za najboljšega strelca si je prislužil Jan Urbas (Dolenja vas), njegov soigralec Miha Bečaj pa je bil razglašen za najboljšega igralca. Na koncu je izjavil, da jim je za še boljši rezultat zmanjkalo malo športne sreči ter napovedal udeležbo še v prihodnje. Prireditelji so zadovoljni, da je turnir ponovno uspel. V sklepu je bilo poudarjeno, da se turnir odslej imenuje po Francu Modicu, »Garupovemu Frenku«, ki nas je nepričakovano zapustil lansko

poletje in brez katerega bi bil na mestu nogometnega igrišča le travnik. Njegove zasluge za razvoj rekreacijskega centra Studeno in izpeljavo tekmovanj vsi predobro poznajo. Končni vrstni red: 1. Dimnikarstvo Okič 2. KMN Vodnari 3. Močko 4. Dolenja vas 5.—8. Studenec, Miklavčič, Studeno, Dolenjci 9.—12. Green team, GP Dulič, Zakrajški, Gostilna Miklavčič mladi.

Jože Avsec ml.

Diplomantka in doktorja

HELENA ANZELJC

Helena si je že od malih nog želela postati medicinska sestra. Tako se je po končani osmletki vpisala v Srednjo zdravstveno šolo v Ljubljani, nato pa je nadaljevala s študijem na Visoki šoli za zdravstvo v Novem mestu, smer zdravstvena nega.

3. 4. 2013 je Helena pridobila naziv diplomirana medicinska sestra. Napisala je diplomsko nalogo z naslovom Oseba z demenco v družini, zdravstveni in socialni ustanovi. V njej je podrobneje opisala demenco, ki je v sodobnem svetu vedno bolj pogosta bolezen. Predstavila je bolnika z demenco, življenje družine, ki ima v domači oskrbi to osebo, vse oblike pomoči, ki so na voljo, zdravstveno nego ter vlogo patronažne medicinske sestre, dnevnega varstva in zadnjo fazo bolezni, ko je potrebno bolnika sprejeti v dom za starejše občane.

Študij je bil Heleni zanimiv. Vesela je, da so imeli veliko klinične prakse ter zelo dobre mentorje in mentorice, ki so študentom predali ogromno znanja. Z opravljanjem prakse na različnih oddelkih in ustanovah pa si je že v času študija pridobila zelo veliko izkušenj.

Helena je sedaj že zaposlena, vendar kljub temu razmišlja tudi o nadaljevanju študija. Trenutno opravlja delo v ambulanti družinske medicine in referenčni ambulanti, ki je v bližini njene doma. Upa, da bo tudi v prihodnje ostala zaposlena v bližini domačega kraja, je pa seveda pripravljena delati tudi kje drugje, saj si bo tako pridobila še več novih izkušenj.

Delo medicinske sestre opravlja z velikim veseljem, ker zelo rada dela z ljudmi in jim po svojih najboljših močeh pomaga. Pravi, da ji je še posebej toplo pri srcu, ko začuti in vidi njihovo hvaležnost. Bolnikom ogromno pomenita že nasmeh in lepa beseda, prav tega pa danes zelo manjka. Helena je prepričana, da moraš za opravljanje dela medicinske sestre ljudi preprosto imeti rad ter se hkrati zavedati, da t.o. kar daješ, tudi dobiš.

SIMONA KLAUS

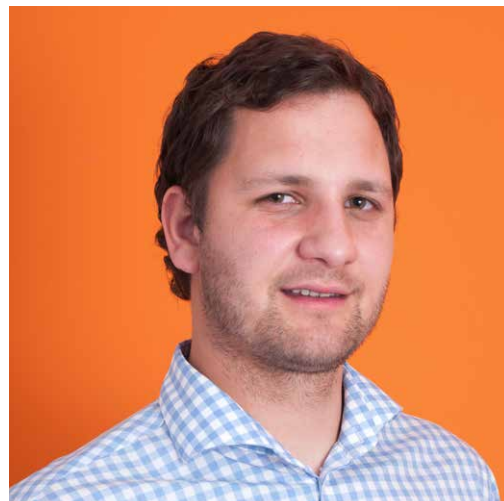
Simona Klaus je letos po uspešno zaključenem podiplomskem študiju pridobila naziv doktor znanosti s področja etnologije. Zagovor doktorske disertacije je potekal 30. 3. 2013, promocija v naziv doktorja znanosti pa je bila 9. 5. 2013 v prostorih Univerze v Ljubljani.

Študirala je na Filozofski fakulteti, smer etnologija in kulturna antropologija. Naslov njene doktorske disertacije je Folklor v množičnih medijih na Slovenskem v obdobju od 1980 do 2010. Proučevala je pojavne oblike folklor (pravljice, pregovori, šale, verovanja itd.) v oglaših. Ugotavljala je, katere se pojavljajo, v kolikšni meri in na kakšen način. Med študijem je imela priložnost sodelovati na številnih mednarodnih konferencah, od Belorusije do ZDA. Njena tema je bila povsod dobro sprejeta, dodaja pa še, da so ljudje na tujem nasploh bolj odprti za debato.

Simona se je za podiplomski študij odločila na podlagi povabila prof. dr. Mirjane Mencej, ki je bila njena mentorica pri diplomski nalogi, za mesto mlade raziskovalke. Eden od pogojev za zasedbo tega položaja je bil tudi doktorat.

Sama vidi kar nekaj priložnosti za zaposlitev z doseženo stopnjo izobrazbe, vendar pa pravi, da je resnih delodajalcev žal precej malo. V akademski sferi, kjer bi z veseljem delala še naprej, že nekaj let ni zaposlovanja. Mogoče bo delo našla na področju turistične dejavnosti ali dejavnosti, ki so povezane z marketingom oz. oglaševanjem.

Zaposlitev zunaj meja naše države je prav posebej ne mika, če pa bi se ji priložnost za to ponudila, bi jo z veseljem sprejela. Ugotavlja, da so v Sloveniji mladi doktorji znanosti iz družboslovja prepuščeni lastni iznajdljivosti. Žalostno je, da država izšola človeka brez možnosti nadaljnje zaposlitve. Je pa ne čudi, da v trenutni politični in ekonomski situaciji, ko politiki množično ponarejajo svojo izobrazbo, tudi delodajalci vi-hajo nos nad ljudmi z visoko izobrazbo.

PRIMOŽ ORAŽEM

18. 3. 2013 je Primož Oražem uspešno zaključil študij bioloških in biotehnoloških znanosti na Biotehniški fakulteti ter si pridobil naziv doktor znanosti s področja agronomije. Naslov njegove doktorske disertacije je Vpliv različnih podlag na kakovost plodov breskve sort »Royal Glory« in »Redhaven« na deviških in utrjenih tleh.

Primož se je za nadaljevanje študija po uspešno opravljeni diplomski odločil, ko mu je mentorica prof. dr. Metka Hudina ponudila mesto mladega raziskovalca na katedri za sadjarstvo. Kot mladi raziskovalec je poučeval študente in opravljal praktično delo v sadovnjaku. Pisal je tudi znanstvene članke, ki so bili, kot pravi, malo manj prijeten del podiplomskega študija.

Primož je s pridobljeno izobrazbo zaposljiv na širšem področju agronomije, na farmah, v večjih sadjarskih obratih, na kmetijskem inštitutu, v sadjarskem centru ali laboratoriju, saj ima specifično analitsko znanje. Žal zaposlitev še išče.

Primož popolnoma razume »beg možganov«, ki je pri nas vedno bolj pereč. V Sloveniji je po njegovem mnenju veliko preveč izobraženih mladih ljudi in vsak dan manj delovnih mest, ki bi takšno izobrazbo zahtevala. Trenutno smatra »beg« v tujino kot izhod v sili, ga pa nikakor ne izključuje. Če bo že prisiljen iti na tuje, pa pravi, da bo vseeno ostal v mejah Evropske unije.

Iskrene čestitke obema doktorjema znanosti in diplomantki, veliko uspehov pri iskanju zaposlitve.

Alenka P. Gornik in Dunja V. Ponikvar

Obletnica, ki sama zase pove vse

Gasilci in z njimi občani na Blokah praznujemo

120 LET SE JE NEKAJ DOGAJALO NA BLOKAH. LAHKO SMO PONOSNI, DA SMO DEL TAKE HUMANE DEJAVNOSTI, KI JE BILA POVEZOVALNA MED PREBIVALCI SKOZI ZGODOVINO.

PRIDRUŽIMO SE PRAZNOVANJU IN BODIMO PONOSNI, DA SMO BLOČANI.

Verjetno smo eno starejših društev na Blokah. Gasilci so bili že v preteklosti center dogajanja na Blokah. No, seveda so potem z delovanjem pričela tudi ostala društva in z drugačnim načinom življenja se je vse skupaj nekoliko spremenilo.

Za pomembno prelomnico v delovanju štejemo stoto obletnico društva. Dogodki so se odvijali zelo hitro. V tistem času se je menjalo vodstvo društva, spreminjal se je tudi način dela in razmišljanja. Najprej smo se lotili dela na področju izobraževanja - strokovnosti, potem smo kupili staro avtocisterno in jo obnovili. Tako smo si ustvarili neke osnove za delo v naslednjih letih. Ker

so se v tistem času povečevale tudi potrebe drugih dejavnosti na Blokah, smo bili prisiljeni razmišljati o novih prostorih društva. Zgradili smo gasilski dom, kar je dejansko eden od vrhuncev novejše zgodovine društva. Kar nekaj let so bile vse sile uprte v izgradnjo tega objekta. Zadnjih pet let pa smo se zopet posvetili izobraževanju in tehniki. V tem času gre posebna zahvala motorju društva, Zvonetu Govedniku, ki je vsa ta leta s svojo ekipo uspešno vodil društvo. Naštel bi lahko vsaj 40 članov, ki se v zadnjih 20 letih aktivno vključujejo v društveno delo.

Naši cilji so smeli tudi za naprej. Kot že nekaj let do sedaj bomo

svoje sile usmerili v pomlajevanje operativnega članstva in strokovno usposobljenost društva. Razširiti pa želimo tudi povezovalno funkcijo med občani Blok. To sta smernici, ki bosta naši vodili za delo v prihodnje.

Pri članstvu nam je po prepadu petnajstih let uspelo sestaviti mlajše jedro članstva, ki bo lahko prevzelo tako operativne kot vodstvene dejavnosti društva. Na tem področju je potrebno še veliko dela in sredstev. Imamo srečo, da smo s pomočjo in prizadevnim delom Pavle Ponikvar prisotni tudi v dejavnostih v osnovni šoli. Tudi naslednje generacije bomo v rani mladosti poskušali "zastrupiti" z mislijo o

plemenitosti pomoči sočloveku.

Seveda je za operativno sposobnost društva pomembna prisotnost mladine, za uspešno delovanje društva pa je pomemben prav vsak član posebej. Gasilci, ki so bili ob stoti obletnici društva del operativnega članstva in njegovi jedro, danes prehajajo v veteranske vrste. Nikakor ne želimo, da se počutijo kot »obešen in pozabljen suknič« nekje v vogalu. Njihovo znanje, bogate izkušnje, delavnost in njihov prosti čas bomo v društvu izkoristili pri razvijanju povezovalne dejavnosti med krajani Blok.

Časi so se v teh stodvajsetih letih korenito spremenili — možnosti za aktivnosti je na vsakem koraku dovolj, interesi ljudi so različni. V zadnjih letih je bilo vse bolj pomembno doseganje odmevnih dosežkov, finančnih presežkov in odkrivanje neznanega. Vendar pa gospodarska kriza vse od leta 2008 dalje vse bolj kaže, da smo ljudje dejansko odvisni od bližnjega sosa in da tudi s skromnimi sredstvi lahko dosežemo osebno zadovoljstvo.

To je druga smernica delovanja našega društva in celotnega članstva. Ker imamo možnosti, bomo poskušali nekaj narediti tudi pri premostitvi raznih meddruštvenih in medinteresnih razhajanj na Blokah.

Če pogledam še širše, na področje organiziranosti gasilstva na Slovenskem, lahko rečem, da je bilo za gasilca narejenega bolj malo vse od osamosvojitve naprej. Danes se aktivni gasilci bojijo intervencij med delovnim časom,

Naši gasilci danes

PGD

NOVA VAS 120 let

21.7.2013

Gasilska veselica z NAVIHANKAMI

saj delodajalci pogosto gledajo na to kot na izgubo delovnih ur zaposlenega gasilca. Sam status gasilca bo potrebno dokončno rešiti. V bodočnosti bo prav gotovo potrebno na nivoju zakonodaje definirati in ovrednotiti vlogo in delo slovenskega gasilca.

Drugi problem, ki je vse bolj pereč, pa je pa financiranje in opremljanje gasilskih organizacij. Financiranje je povsem na plečih posamezne občine. PGD Nova vas ima srečo, saj ji je ob vseh tehničnih in finančnih podvigih Občina Bloke, z županom g. Jožetom Dolesom na čelu, vedno stala ob strani. Kako bo pa v bodoče? Sredstev je vse manj. Tako bi bilo potrebno tudi financiranje in opremljanje gasilskih organizacij rešiti na nivoju države, drugače se bo prepad med društvi s podeželja in mestnimi društvi samo še večal.

Vem, da je v PGD Nova vas ekipa, ki bo kos vsem novodobnim izzivom, zato sem tudi sprejel funkcijo predsednika društva. Prepričan sem, da nam bo tudi

Občina Bloke, kot naš glavni financer, tudi v bodoče stala ob strani, prav tako pa vem, da boste tudi vi – krajanji Blok, pomagali in prispevali po svojih zmožnostih, da bo Prostovoljno gasilsko društvo Nova vas dočakalo tudi naslednjih sto let uspešnega delovanja.

Zatorej, vabimo vas, da se nam v nedeljo, 21. julija 2013, pridružite na praznovanju v Novi vasi, da skupaj počastimo 120. obletnico društva, se pogovorimo, povese limo in se skupaj podamo novim izzivom naproti.

S pozdravom Na pomoč!

Predsednik Miloš Kogej

KRONOLOGIJA DRUŠTVA:

- 1893 ustanovitev društva.
- 1913–1917 društvo si je zgradilo gasilski dom.
- 1930 društvo si je nabavilo sodobno brizgalno s 36 KD, ki so jo izdelale Združene livarne in zvonarne

Gasilska tehnika—črpalka

iz Ljubljane.

• 19425. junija so Italijani požgali gasilski dom. Gasiti in reševati niso pustili. Zgorela je vsa oprema s sodobno brizgalno vred. Pogorel je tudi arhiv. Zidove so Italijani porušili.

• 1953–1957 so gradili nov dom v sestavu TVD Partizan.

• 1954 so si z lastnimi viri pridobili motorno brizgalno, ki jo je izdelal Anton Mele iz Cerknice. Brizgalno je sestavil iz stare črpalke, ki je pogorela med vojno, in avtomobilskega motorja Chevrolet. Vse skupaj je vgradil na

Prevzem vozila GVC 16/25

staro vojaško prikolico in izdelal karoserijo. Delo je trajalo od leta 1949 do 1954.

- 1970 društvo je kupilo brizgalno Rosenbauer.
- 1972 društvo je kupilo gasilsko kombi vozilo IMV.
- 1990 nakup gasilskega vozila TAM 35
- 1994 nakup prve avtocisterne TAM 4500
- 2000 pričetek gradnje novega gasilskega doma
- 2002 nabava rabljene avtocisterne TAM 110
- 2003 odprtje novega gasilskega doma
- 2009 nakup gasilskega vozila GVC 16/25.
- 2010 nakup gasilskih vozil GVM in GV1

OBČUTKI GASILCA

Nočni mir skali nadležno piskanje. Zla slutnja porine cmok v grlo, samodejno me odnese v bližino piskajoče naprave. Se mi je zdelo. Pozivnik na hladilniku vibrira in piska, rumena luč na njem osvetli napis: POŽAR, GORI ...

Adrenalin prežame telo, cmok

Mišič Matevž mizar iz Nove vasi	Pavlič Stanko cestni s Strmice	Novak Franc kovač s Podvelikega vrha	Zgonc Jože Malnarjev od Fare	Semič Matija Kovačev z Velikega vrha
Zakrajšek Franc Petrinov z Runarskega	Paternost Franc Tonetov z Nove vasi	Prebil Jože Piltaverjev s Hudega vrha	Hiti Karel Udinov iz Nove vasi	Rot Janez Čičkov iz Nove vasi
Hiti Franc Zimov iz Nove vasi	Grbec Franc Rženkov iz Topola			

Oražem Miha Kramarjev z Runarskega	Modic Franc Gorupov z Gline	Tome Janez Tomčev iz Nove vasi	Milavec Jože Srebrnakov iz Nove vasi	Zabukovec Jože Borovčev iz Nove vasi	Klančar Milan Dimnikarjev iz Nove vasi	Lavrič Franc Malnarjev s Podvelikega vrha	Lipovec Franc s Hudega vrha sedaj v Novi vasi	Cvetko Franc Cvetkov iz Nove vasi
Gornik Anton Gornikov iz Nove vasi	Drobnič Franc Froletov iz Vel. Blok	Namre Jože Petrarov iz Nove vasi	Šraj Anton st. Tajnikov od Fare	Zakrajšek Rafel Zakrajni iz Zakraja	Lužar Franc Kranjčev iz Nove vasi	Semič Jože st. Kovačev z Velikega vrha	Klančar Janez Tončkov s Studenega	Žnidaršič Anton Hmetkov od Fare
			Tone Šraj ml. Tajnikov od Fare	Gornik Franc Gornikov iz Nove vasi				Škrabec Jakob iz Nemške vasi

Vaje so del izobraževanja

v grlu noče nikamor, v glavi se vrtil nešteto vprašanj: Kako obsežen požar je, ali je kdo resno ogrožen, bomo tam pravočasno, da uspešno ukrepamo, nas bo dovolj? Sekunde tečejo, vmes si nataknem hlače, se ogrnem, iščem telefon. Kot da bi vedel, da ga iščem, se oglasi še on — dvojni alarm, bolje tako, kot, da kaj zataji. Cmok iz grla se odvali, ko glasno iščem še ključke od avta. Vendarle sem za volanom, s telefonom v roki kličem 112, saj se je potrebno javiti dežurnemu operaterju, da ve, če je koga sploh zbudil. Na križišču pred trgovino se skoraj zaletiva s še enim pravkar alarmiranim gasilcem. Malce se že oddahnem - nekaj nas bo. Ko pred domom poskačemo iz avtomobilov, nas je že pet, ključ v ključavnici se od nestrpnosti in hitrosti zatika, zdi se, da tečejo dolge minute, čeprav traja vse skupaj samo nekaj sekund. Končno že natikamo zaščitno obleko, šofer kamiona, še preden skoči v hlače, vžge kamion ...

Prva povelja že padajo: »Šofer in vi štirje v kamion, ti še počakaj s kombijem na ostale, če se vas še kaj nabere, pridite za nami«.

Dobrih sedem minut je od takrat, ko smo zapustili tople postelje in smo v kamionu na nujni vožnji. Prvič lahko malo bolj globoko vdihnem. Ozrem se po ostalih, pravkar zbujenih. Togo sede na trdih sedežih, v očeh se jim vidi, da jim ni vseeno.

Verjamem vanje, vem, da se bodo uspešno spopadli še z mnogimi nevarnostmi, ki bodo prežale na nas po prihodu na požarišče.

To je bil kratek opis začetka neke povprečne intervencije, takih je v

našem požarnem območju okoli 6 — 8 na leto. Pripravljenost ekipe mora biti 100%, pa če je intervencija ena sama ali pa jih je petdeset. Vse mora delovati brezhibno.

Na intervencijo je treba tudi takrat, ko je recesija, tudi če se pripirajo finančne pipice. Ne čudite se, če nas, gasilce, videte dvakrat na leto po hišah, s kalendarji in vsemi ostalimi prošnjami. Verjamem, da smo nekaterim nadležni, vendar ne prosimo za nas, temveč za vzdrževanje doma ter tehnike, prosimo za to, da lahko lažje in hitreje pomagamo pomoči potrebnim. Nekdo se seveda sprašuje, zakaj vendar pa vse to delate. Saj dobite plačano ...!! Sem že slišal take izjave.

Seveda temu ni tako. Tudi sam se včasih sprašujem, pa najbrž še kdo od gasilcev, zakaj to delamo, če ni plačila. Zakaj porabimo ogromno prostega časa za strokovna izobraževanja ter vaje, če nam tega nihče ne plača? Zakaj

smo cele popoldneve v gasilskem domu namesto doma z družino? Zakaj rinemo v nevarnost, če ni plačila za to?

Odgovor na to je enostaven: plačano je takrat, ko ti nekdo s stiskom roke izkaže hvaležnost, ker si mu priskočil na pomoč v nesreči, ko ti nekdo reče skromno besedo: hvala! Plačano je takrat, ko vidiš oči, ki se ti nemo zahvaljujejo, ker usta ne najdejo besed. Plačano je takrat, ko dobiš notranji občutek, da si nekomu pomagal, da si nekaj rešil. Lahko

gospodarja urediti varen dom za svojo družino, je tudi za gasilce njihov dom prvi občutek pripadnosti.

V nas je že nekaj časa tlela želja po novem in seveda večjem gasilskem domu, saj starega, kljub zakonodaji, nismo mogli prepisati na društvo.

Ravno v tistem času so v Butajnovi, v polhograjskih hribih, odprli nov gasilski dom, ki sta si ga ogledala takratni predsednik in tajnik društva. Obema je bil zelo všeč, zato je padla odločitev, da

Odprtje gasilskega doma

celo življenje.

Na pomoč!

Poveljnik: Jože Milavec

GRADNJA DOMA

Tako kot je poslanstvo vsakega

bo podoben gasilski dom kmalu stal tudi v Novi vasi.

Nabrali smo skoraj milijon takratnih tolarjev, kar je zadostovalo za nakup slabih 3.000 kvadratnih metrov zemljišča, ki smo ga kupili od g. Mirka Turka.

Potrebno se je bilo zakopati v birokracijo, ker parcela ni bila zazidljiva. Vendar smo vedeli, da se bo na koncu vse dobro izteklo.

Po enoletnem premoru, oziroma čakanju na dovoljenja, smo se spustili v gradnjo. 17. julija 2000 smo postavili temeljni kamen in do zime 2000 dom spravili pod streho.

V naslednjem letu je bila izdelana še fasada in freska sv. Florjana, ki jo je naslikal slikar Miro Jadrič. Ker je po gradnji ostalo še nekaj lesa, potrebovali pa smo prostor za shranjevanje klopi in raznega orodja, smo se lotili še gradnje brunarice, ki služi kot shramba, obenem pa jo uporabimo kot oder za glasbenike, ki so nepogrešljivi

Začelo se je - postavitve temeljnega kamna.

Pravijo, da ženske v hiši podpiramo tri vogale. Prepričana sem, da je tudi pri gasilcih kakšen vogal naš.

na vsaki veselici.

Po treh letih dela nam je uspelo to, kar nihče ni verjel, da je sploh možno – dogradili smo velik in sodoben gasilski dom, ki pa ni le gasilski dom, ampak veliko več.

Nikakor ne smemo pozabiti, da to ni le dom gasilcev, ampak dom vseh Bločanov. Želimo si, da bi postal tudi dom druženja vseh društev, ki delujejo na Bloku; tako športnih kot kulturnih in turističnih, saj ni nobena skrivnost, da smo gasilci vedno in povsod pripravljeni pomagati, predvsem pri razvoju našega skupnega okolja.

Takratni predsednik:

Zvonko Govednik

ČLANICE

Ob pogledu in spominih, ki mi sežejo deset let nazaj, lahko na kratko rečem, da smo članice v našem društvu zelo aktivne.

Pred nekaj leti smo se udeleževale tekmovanj, kjer smo bile zelo uspešne, saj smo nanizale kar nekaj uspehov, za največjega si gotovo štejejo udeležbo na državnem tekmovanju v Kočevju. Ker pa nam tempo življenja in vedno bolj zahtevne službe skoraj ne dopuščajo več toliko prostega časa, smo se raje kot na tekmovanja osredotočile na mentorstvo našega podmladka.

Po svojih zmožnostih se udeležujemo izobraževanj, ki so

organizirana v zvezi. Dve članici uspešno predavata na tečajih. Tudi naš pogled naprej je usmerjen v izobraževanje, saj bi nekatere rade pridobile še kakšno specialnost.

Poleg tega smo aktivne pri vsakodnevnem delu v društvu, sodelujemo v upravnem odboru v društvu in zvezi, ena članica je namestnica predsednika društva, ena pa je namestnica predsednika gasilske zveze Cerknica, je v svetu članic GZS in predsednica članic Notranjske regije. Je tudi soavtorica priročnika za delo z gasilsko mladino in vodi gasilski krožek v osnovni šoli.

Članice sodelujemo pri pripravi občinskih zborov in različnih slovesnostih. Še prav posebej moram omeniti, da smo bile članice zelo aktivne pri pripravi

Veterani in gasilske maše

in sami izvedbi vseh veselic, prav tako pa je ena članica v odboru za pripravo 120-letnice društva.

V želji, da bi se naša aktivnost v naslednjih desetih letih še krepila in ne bi zamrla, vas pozdravljam z gasilskim pozdravom NA POMOČ!

Barbara Brus

VETERANI

Kljub temu, da smo že veterani, smo še vedno mladi po srcu in aktivni v društvu. Smo v upravnem odboru društva, ena veteranka je v nadzornem odboru gasilske zveze Cerknica.

Še vedno hodimo na delovne akcije, pomagamo pri izvedbi veselic, še vedno radi priskočimo na pomoč, če nam le čas in zdravje dopuščata. Udeležujemo se vsakoletnega srečanja veteranov, kjer se, če nas je le dovolj za ekipo, udeležimo tekmovanja.

Prav tako ne manjkamo na slovesnostih, gasilskih mašah in občinskih zborih doma in povsod, kamor nas povabijo.

Želimo si, da bi tudi v bodoče v svoje aktivnosti vključevali nas veterane, ker smo prav gotovo v pomoč z našim dolgoletnim delom in izkušnjami marsikateremu mlademu gasilcu.

Vse dobro vsem vam, dragi bralci, in NA POMOČ!

Drago Pavčič

MLADI GASILCI – MLADI UPI

V Prostovoljnem gasilskem

društvu Nova vas smo zelo ponosni na dosežke naših najmlajših. Kot osnovnošolci so vključeni v gasilski krožek, nekateri pa so si izbrali tudi izbirni predmet »varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami«. Hkrati pa se v društvu pripravljajo na vsa tekmovanja, ki so organizirana za pionirje in mladince. Pionirji že vrsto let tekmujejo za memorial Rudolfa Maistra, mladinci pa v zadnjih letih tekmujejo za pokal Martina Krpana. Redno tekmujejo tudi za pokal Matevža Haceta. Mladi gasilci se udeležujejo občinskega in regijskega tekmovanja, najboljše ekipe se uvrstijo na državno tekmovanje. Poleg tega pionirji in mladinci sodelujejo tudi v gasilski orientaciji in v gasilskem kvizu. Tudi te ekipe so se že večkrat uvrstile na državno tekmovanje, kjer so najboljši dosegli četrto mesto na gasilskem kvizu v Zrečah. Sodelujemo tudi s soslednjim društvom Velike Bloke. Poleg gasilskih vaj in tekmovanj pa je zelo pomembno tudi druženje ob igrah, na pici ali izletu in kopanju na morju. Prav slednje je bilo prvič organizirano lansko leto.

Vsem tekmovalcem čestitamo za lepe dosežke, številna priznanja, medalje in pokale. Obenem pa se zahvaljujemo vsem mentorjem, ki žrtvujejo svoj prosti čas za delo z mladimi – Zvonku Govedniku, Milošu Kogejju, Zdravku Tekavcu, Toniju Urbasu, Zmagu Ponikvarju, Jožetu Milavcu, Barbari Brus in Fani Premrov ter Zdravku Modicu iz PGD Velike Bloke. Zahvaljujemo se tudi predstavnikom mladine Urošu Zakrajšku in Jerneji Modic ter Lučki Milavec iz Gasilske zveze Cerknica, ki so nam bili v pomoč pri organizacijskih zadevah.

Za dobro sodelovanje gre zahvala tudi naši Občini in županu g. Dolesu ter ravnateljici OŠ Nova vas ge. Mileni Mišič.

Vse slike so iz arhiva PGD Nova vas.

mentorica Pavla Ponikvar

Gasilski krožek in izbirni predmet v osnovni šoli

V osnovni šoli Toneta Šraja Aljoše v Novi vasi na Blokah že od leta 2000 deluje gasilski krožek. Pri tej interesni dejavnosti se učenci seznanjajo z gasilskimi veščinami, predvsem pa s preventivnimi dejavnostmi, da do požara ne bi prišlo. Prav zaradi tega v naši občini v zadnjih letih ne beležimo požarov, ki bi jih povzročili učenci. Usposabljammo se tudi, kako ravnati v primeru požara. Poleg tega pa se pripravljamo na različna tekmovanja, na katerih dosegamo dobre rezultate. Kot edini krožek v notranjski regiji se udeležujemo državnih tekmovanj društev Mladi gasilec.

Leta 2010 je Ministrstvo za šolstvo in šport potrdilo nov izbirni predmet varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami. Tudi naša šola je ponudila ta predmet na izbiro učencem od sedmega do devetega razreda. Ker so učenci

pokazal interes, smo tudi ta predmet tudi izvajali.

Pri reševanju ob nesrečah in tudi pri odpravljanju posledic nam vedno priskočijo na pomoč gasilci, pri večjih nesrečah pa tudi civilna zaščita in slovenska vojska. Delo vseh smo pobliže spoznali. Naučili smo se uporabljati gasilnike in drugo gasilsko opremo. Posebej je bil zanimiv prikaz delovanja stare gasilske opreme. Najstarejša brizgalna na ročni pogon v gasilskem domu v Novi vasi ima že preko sto let, druga pa je iz leta 1934. Novejšo so preizkusili tudi učenci.

V okviru krožka in izbirnega predmeta so najbolj zanimive ekskurzije. Obiskali smo gasilski brigadi v Ljubljani in Kopru. Ogleдали smo si delo in opremo poklicnih gasilcev ter številna vozila iz njihovega voznega parka. Učenci so bili najbolj navdušeni

nad spustom gasilca po drogu in spretnim oblačenjem v zaščitno obleko. Spoznali smo tudi center civilne zaščite, center za obveščanje in vojašnico v Postojni. Svoje delo nam je prikazala ekipa tehničnega reševanja v Cerknici. Naučili smo se tudi osnove prve pomoči.

Učenci s svojim gasilskim znanjem vzgajajo tudi ostale člane v svojih družinah. Menim, da se

bodo še naprej trudili, da se bodo veliko naučili. Osvojeno znanje jim bo omogočilo, da bodo čez nekaj let tudi sami lahko pomagali ljudem v nesreči.

Učiteljica izbirnega predmeta in mentorica gasilskega krožka

Pavla Ponikvar, VGČ org. I. st.

Ob svetovnem dnevu voda

Društvo Voda je ob dnevu voda, ki se širom sveta obeležuje 22. marca, organiziralo pohod po poti vodnih izvirov Rupe, Lakotnika, Zdravjaka in Svetega Antona na Volčjem. Namen pohoda je bil, da se udeleženci seznanijo z živimi vodnimi izviri, z njihovim pomenom v preteklosti in danes ter prijetno druženje in gibanje na svežem zraku.

Svetovni dan voda je bil predlagan na Konferenci Združenih narodov (ZN) o okolju leta 1992 kot dan namenjen opozarjanju širše svetovne javnosti na omejenost naravnih vodnih virov in njihovo ogroženost. Tema letošnjega svetovnega dneva voda je bila osredotočena na skupna prizadevanja pri zagotavljanju pravične delitve svetovnih vodnih virov. Društvo Voda je v počastitev dneva voda organiziralo pohod po poti vodnih izvirov

na Bloški planoti.

Čeprav je koledar že naznanil pomlad, so bile Bloke na dan pohoda prekrite z debelo snežno odejo. Ob deveti uri zjutraj smo krenili proti Nemški vasi, kjer nas je čakala prva postojanka izvir Rupe. Posamezni udeleženci so skrbno pripravili zgodovinske izsledke in opisali legende za vsak izvir ter jih predstavili ostalim pohodnikom. Izvedeli smo, da izvir Rupe nikoli ne presahne. Tedaj je bil zalit z vodo, saj je bila letošnja zima zelo padavinska. Tudi korita nismo videli, ker je bil

zalit z vodo. Na pogled izvir deluje kot majhno jezerce, iz katerega v potočku teče voda, ki se nato razlije po poljski poti proti bloški cesti. Včasih so tu iz bližnje in daljne okolice z »bačvami« (starinski izraz za leseni sod) hodili iskat vodo, tukaj so tudi prali perilo in napajali živino. Vaščani pravijo, da je pod tem izvirom nekakšno jezero oziroma naravni bazen, zato nikoli ne zmanjka vode. Pot nas je nato vodila do naslednjega izvira Lakotnik. Zgrajen je bil okoli leta 1930 in je že takrat imel ročno črpalko. Čeprav je od tega več kot osemdeset let, je še vedno živ, vendar potreben obnove. Izvor imena Lakotnik pojasnjuje legenda, ki pravi, da kdor pije vodo iz tega izvira, hitro postane lačen. Da bi se kosci izognili lakoti, so se raje odžejali šele takrat, ko se je bližal čas malice.

Izvir Zdravjak se nahaja ob cesti proti Volčjemu. Legenda pravi, da voda iz tega izvira pozdravi vse srčne in telesne rane. Izvir je zelo obiskan, saj ljudje prihajajo od blizu in daleč, da si natočijo

zdravilne vode. Naša zadnja postojanka je bil izvir Svetega Antona, ki se nahaja nasproti cerkve v vasi Volčje. Ta je obeležen s kapelico, pod katero izvira voda in je napeljana v korito. V preteklosti je izvir služil predvsem za napajanje živine in tudi danes se tukaj večkrat ustavijo skupine rekreativnih jahačev, da odžejajo svoje konje.

Pot smo nadaljevali skozi vas Volčje in čez Volčjanski hrib do Nove vasi, kjer smo zaključili pohod. Z namenom, da bi se osveščanje o pomembnosti vode in zavedanje o naravnih danostih v našem okolju širilo še naprej, društvo načrtuje pohod po poti vodnih izvirov tudi naslednje leto. V preteklosti so bili ljudje bolj povezani z naravo in so lepo skrbeli za njo. Tako bogata in neokrnjena narava je ostala tudi za nas. Poskrbimo, da takšno ohranjamo še naprej.

V kolikor želite prejemati novice o dogodkih društva ali pa aktivno sodelovati, nam pište, na mail: društvo.voda@gmail.com

Erna Anzeljc

Za Pohod po Krpanovi poti je Krpan skoval zlate cekine

Turistično društvo Bloke je organiziralo tradicionalni Pohod po Krpanovi poti. Vremenske razmere organizatorjem niso bile najbolj naklonjene. Dan pred pohodom se je močno skisalo in krepko namočilo Bloke. Za nameček so še vremenarji napovedali dež. Kljub temu pa se je vabilu odzvalo skoraj tisoč pohodnikov, ki se niso ustrašili pretečih oblakov. Ne prevroče vreme jim je omogočilo, da so si ob poti ogledali številne znamenitosti. Vsakdo je dobil prospekt Krpanove poti, kjer je opisanih dvajset posebej označenih posebnosti naravne in kulturne dediščine. Posebno presenečenje pa je pohodnike čakalo na koncu poti pri Bloškem jezeru. Turistično društvo Bloke je skupaj s sponzorjema Salinen prosol in Hija vsakemu pohodniku podarilo vrečko Krpanove soli. Pravi jo, da je bila v času, ko je živel Martin Krpan, sol tako dragocena, da je bila tudi plačilno sredstvo. Tudi ta sol je bila posebej dragocena, saj sta se v njej skrivala zlata cekina v vrednosti enega in dveh krpanov. En zlati cekin je dobila pohodnica iz Domžal, drugega pa domačin. Tako bo letošnji pohod ostal v zgodovini zapisan kot tisti, na katerem so na Blokah pričeli kovati zlat denar. Dodatna zanimivost pa je kulisa pri brunarici, ki jo je letos Hija d.o.o. dobro prenovila. Obiskovalci lahko sedaj vidijo dve figuri medveda v nadnaravni velikosti ter veverice, ki stojijo na prestolu. Posebej zanimiva pa je stena s panjskimi končnicami, na kateri je v slikah upodobljena povest o Martinu Krpanu, ki je delo akademskega slikarja Božidarja Strmana - Mišota. Za konec so se pohodniki okrepčali z malico, pri kateri je že tradicionalno obvezna sestavina bloška klobasa. Nekaterim pohodnikom je bila pot kratka, zato so se podali še na sprehod okoli Bloškega jezera, kjer je letos Občina Bloke uredila sprehajalno pot, kar je dobrodošla popestritev za obiskovalce jezera tudi v poletnem času.

Matej Pakiž

POHOD SO OMOGOČILI:

FRAGMAT

Pesem nas druži

Dve tradicionalni prireditvi že vrsto let združujeta večino delujočih pevskih zborov na območju občin Bloke, Loška dolina in Cerknica.

Organizacijski odbor 1. maj in Občina Cerknica vsako leto konec aprila organizirata v športni dvorani v Cerknici množično obiskano prireditev »Zdaj zaori pesem o svobodi«. Le-ta obeležuje več pomembnih datumov za Notranjsko in Slovenijo, in sicer: 24. april, ko je bil 1942. leta ustanovljen Notranjski odred,

27. april, ki ga praznujemo kot dan upora proti okupatorju, 1. maj kot praznik dela, 4. maj, ko je bila osvobojena Cerknica, in 9. maj dan zmage nad fašizmom. Že vsa leta in tudi letos so bili nastopajoči na prireditvi učenci OŠ Notranjski odred Cerknica, ki so z recitalom in pesmijo obiskovalcem obudili spomine na našo polpreteklo zgodovino. Za veličasten vrhunec prireditve pa so poskrbele borbene in revolucionarne pesmi, ki so zadonele iz množice grl združenih pevskih zborov vseh treh občin s spremljavo godbe Cerknica. V tem

številčnem zboru bloški pevci predstavljamo pomemben del. Že večkrat, pa tudi letos, je solistični del odpel naš basist Lojze Mazij, skupaj s Francem Ješelnikom, članom MePZ Rak Rakek. Slavnostni govornik je bil tokrat Janko Veber, predsednik DZ RS.

Druga pomembna prireditev za vse pevske zbore pa je vsakoletna območna Revija odraslih pevskih zborov, ki jo organizira Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Cerknica skupaj z občino gostiteljico, tokrat Občino Bloke in OŠ Toneta Šraja Aljoše iz Nove vasi. Revija pod naslovom »Pojo naj ljudje 2013« je potekala v soboto, 11. maja 2013, in je bila, kot je na Blokah običajno, kar zgled-

Združeni zbori z godbo Cerknica

Koncerta z gosti

Vokalna skupina Diva Kulturno društvo Bloke, zborovodkinja Irena Cundrič Iskra

V nedeljo, 26. maja, sem se na povabilo Voka-

lne skupine Diva, ki je del Kulturnega društva Bloke, udeležila koncerta, katerega gostje so bila dekleta. Koncert je potekal v Ilirski Bistrici, v mali dvorani Doma na Vidmu. Dekle-

ta iz Vokalne skupine Diva so prepevale s Komornim dekliškim zborom Vox Ilirica zborovodkinje Elene Sedmak. Dvorano na Vidmu so napolnili obiskovalci in prijetno prepevan-

Vsi trije zbori pred cerkvijo sv. Volbenka v Zelšah

no obiskana. Vsak od osmih pevskih zborov je odpel po tri pesmi, in sicer slovensko ljudsko pesem v izvirni obliki ali priredbi, umetno pesem slovenskega ali tujega skladatelja iz 2. polovice 20. stoletja in eno pesem po lastni izbiri. Strokovni spremljevalec na letošnji prireditvi je bil Matej Penko, profesor na Glasbeni šoli v Postojni z dolgoletnimi zborovskimi izkušnjami v Komornem zboru Ave in MePZ Postojna ter dobitnik več visokih nagrad z državnih tekmovanj v Sloveniji in po svetu.

Za Mešani pevski zbor KUD Bloke pa je imel ta nastop še prav poseben pomen. Po 20-ih letih smo namreč to sezono ponovno pričeli delovati pod vodstvom zborovodkinje Tanje Avsec in imeli na reviji tudi prvi skupni nastop. Zbor je potreboval po tolikih letih delovanja nov zagon za nove, sveže izzive. Z nastopom smo bili pevci in zborovodkinja zadovoljni, zadovoljstvo pa je bilo občutiti tudi med poslušalci.

Pogostitev, ki so jo po prireditvi za nastopajoče in goste pripravile bloške gospodinje društva Zarja, ni bila samo dobra, ampak tudi prava paša za oči. Posebno lepe so bile kreacije iz različnega sadja.

Da smo na Blokah dobri gostitelji in da znamo poskrbeti za dobro vzdušje, dokazuje tudi to, da nam pesmi »za dušo« ni zmanjkalo in da se je veliko pevcev še dolgo v noč zadržalo pri nas.

L'pu je blu, pa de b' blu spjat hmal toku!

Pa lepo pozdravljeni do naslednjič,

Zora Obreza

je deklet. Koncert so pričele s skupno pesmijo Ave Marija Frana Gerbiča. Repertoar je vseboval ljudske pesmi, tudi popularne. Priča smo bili tudi duetu violine in kitare s skladbama Cvetje v jeseni in Andaluzja. Koncert so zaključile s pesmijo Na vrhu nebotičnika.

Že dva tedna kasneje, v soboto 8. junija, so dekleta prepevala v Zelšah v cerkvi sv. Volbenka. Obiskovalci smo prisluhnili triperesni deteljici zborov Vokalne skupine Diva, komornega deklškega zbora Vox Ilirica in pa Dekliškega zbora župnije Rakek, ki ga vodi zborovodkinja Ivana Barčič Mišić. Cerkev sv. Volbenka se je izkazala za odlično ambientalno kot tudi funkcionalno izbiro. S klavirjem je zборе spremljala Ana Švigelj, povezovalka je bila Urška Ličef. Vokalna skupina Diva ima tako v manj kot triletnem delovanju nanizanih že lepo število nastopov in gostovanj. Njihovemu udejstvovanju lahko sledite na spletni strani voksdiva.wix.com, kjer preberete o prihajajočih nastopih, si ogledate galerijo koncertov ... Zagotovo bodo vesele vsakega povabila za popestritev dogodka in druženja.

Ana Jakopin

Doživetje na Blokah

Smo študenti 2. letnika naravovarstva na Grmu Novo mesto - center biotehnike in turizma. V okviru študijske prakse smo preživeli teden dni na Blokah. Naše popotovanje po Blokah se je začelo v ponedeljek, 20. 5. 2013, v Novi vasi. Na parkirišču smo se dobili z gospodom Dušanom Kaplanom, ki nam je izrekel dobrodošlico in nas pospremil v lovsko kočo, ki nam je bila dom naslednjih pet dni. Tam nas je toplo sprejel starešina LD Martin Krpan gospod Ivan Lah. Gospa Martina, lastnica gostinskega podjetja Hija d.o.o., pa je poskrbela, da smo vse dni tudi dobro jedli in se tudi sicer dobro počutili, za kar smo ji iskreno hvaležni.

Prvi dan smo obiskali kmetijo gospoda Janka Kranjca, kjer smo si ogledali njegov čebelnjak in slišali marsikaj zanimivega o življenju čebel in skrbi zanje.

Popoldne sta nas Dušan Rot in Dušan Kaplan odpeljala na ogled Rimskega obzidja, ki je bil meja med Rimskim cesarstvom in ostalim, tako imenovanim barbarskim svetom. Po poti nazaj smo si ogledali značilne rastline suhih travnikov. Proti večeru pa smo šli z gospodom Stanislavom Korenjakom na sprehod po Novi vasi do vasi Fara. Veliko nam je povedal o značilnostih bloške pokrajine, pa tudi o zgodovini kraja.

V torek zjutraj smo se odpeljali na ogled Križne jame, kjer smo videli veliko zanimivega, med drugim ostanke jamskega medveda, nekatere jamske živali, pa tudi sledi jamskega človeka. Popoldne smo šli na ogled ekološke kmetije gospoda Ivana Laha in se nato odpeljali še do Bloškega jezera, ki je ena od osrednjih turističnih točk na Blokah.

V sredo zjutraj nas je sprejel župan občine Bloke, gospod Jože Doles. Izpostavili smo predvsem probleme, ki se povezujejo z naravovarstveno tematiko. Povedal nam je, kako na Blokah skrbijo za čisto okolje, ki je osnova turizmu, ki se tu vse bolj razvija. Pod vodstvom gospoda Davida Hitija pa smo si ogledali tudi biološke čistilne naprave.

Popoldne nam je gospod Ivan Lah prišel predstaviti LD Martin Krpan. Povedal je veliko zanimivega o delovanju lovske družine in njeni vlogi v tem okolju. Z zanimanjem smo prisluhnili o prigodah z medvedih. Šli smo tudi na ogled lovske preže, solnice in jazbin.

V četrtek zjutraj smo se na Bloškem jezeru dobili z gospo Jano Kus, ki je biologinja. Predstavila nam je Bloščico ter področje nizkega barja. Tu smo videli mesojede rastline, ki so drugod po Sloveniji že prava redkost. To so okroglostna rosika (*Drosera rotundifolia*), dolgolistna rosika (*Drosera anglica*), alpska mastnica (*Pinguicula alpina*).

Na koncu smo se odpravili v vas Ravne, kjer smo s posebno biološko metodo ponovnega ulova določili številčnost populacije zavarovanega hribskega urha (*Bombina variegata*).

Zvečer nas je prijetno presenetil lovski pevski zbor, ki nam je zapel nekaj pesmi.

Narava na Blokah je res čudovita, intenzivnega kmetijstva ni, kar je ugodno s stališča ohranjanja narave. Predvsem pa smo bili navdušeni nad prijaznostjo in gostoljubnostjo prebivalcev na Blokah.

Študenti naravovarstva Grm Novo mesto

Foto: Urška Ogrinc

Na obisku pri čebelarju Janku Kranjcu center biotehnike in turizma

Mateja in Hakan

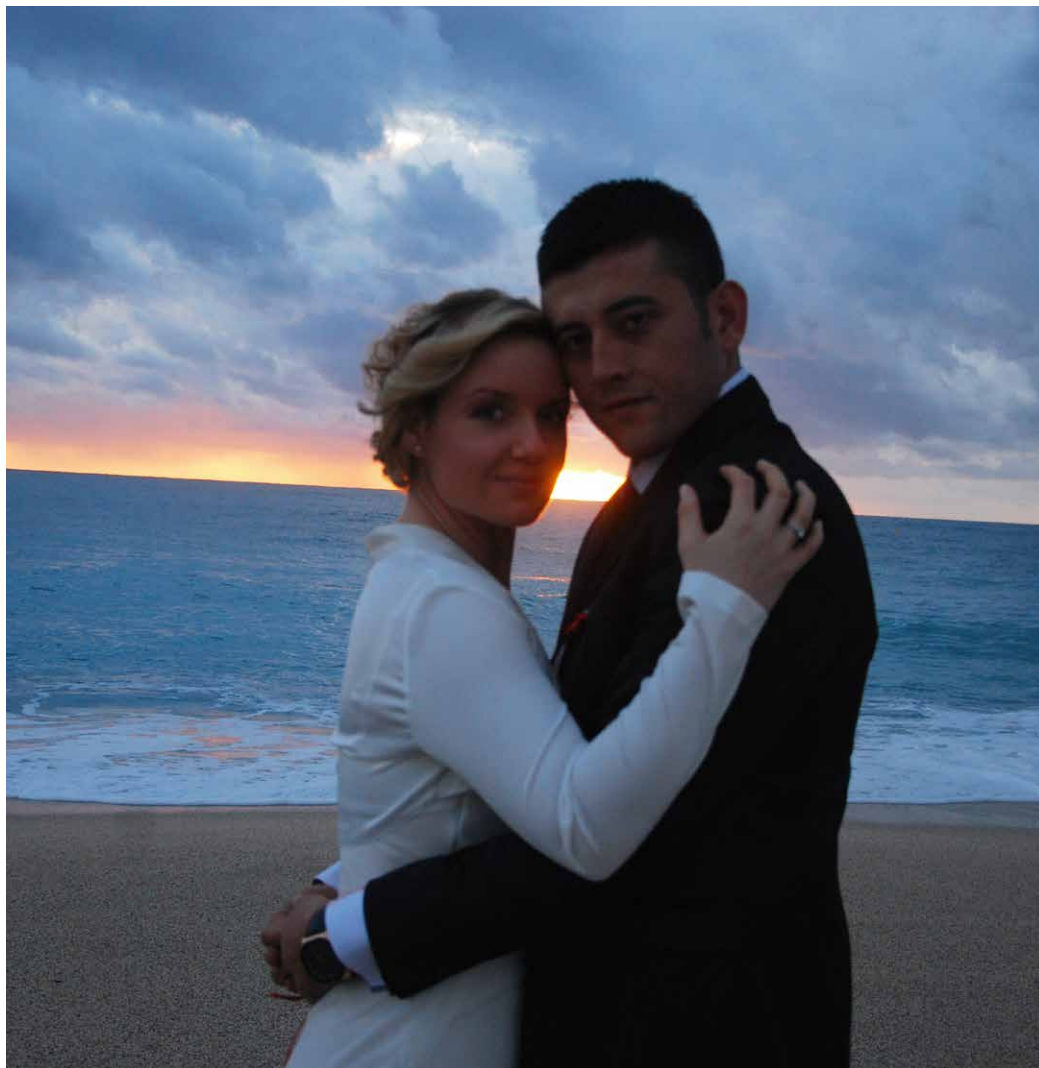
Mateja Kljun s Studenega na Blokah in Hakan Narin iz Alanye v Turčiji sta se spoznala v Turčiji oktobra 2011, kjer je Mateja počitnikovala s svojo prijateljico. Mateji destinacija sprva ni nič kaj dišala, pa jo je prijateljica le uspela prepričati in tako pomagala amorju ustreliti pravo puščico.

Hakan je takrat delal kot receptor v hotelu, kjer sta bivali. Obojestranska simpatija se je pojavila že prvi večer. Bilo je veliko smeha in dolgih pogovorov. Teden dni počitnic pa je prehitro minil in morali sta se vrniti v Slovenijo. Mateja in Hakan sta ohranila stike ter veliko prijetnih uric preživela ob klepetu preko programa za spletno komunikacijo Skype.

Mateja je v spremstvu prijateljice Turčijo ponovno obiskala v mesecu januarju z namenom potovati od Alanye do Istanbula. Ker pa je bila ravno takrat v Turčiji najhujša zima v zadnjih petindvajsetih letih, so bili odpovedani vsi notranji leti. Turistki sta celih deset dni ostali v Alanyi in tako je splet okoliščin spet združil Matejo in Hakana. V tem času pa je njuna simpatija prerasla v ljubezen.

Zaljubljenca sta se kmalu začela pogovarjati o skupni prihodnosti, septembra lanskega leta pa sta se odločila za poroko in določila datum 7. 12. 2012. Takrat sta se Mateja in Hakan civilno poročila v Alanyi.

Civilni obred je potekal v turškem jeziku, ki se

V Novi vasi so našli novi dom

Na celi zemeljski obli so si izbrali ravno Novo vas za svoje novo prebivališče. Govorim o družini Rauh, ki to pomlad res skoraj na novo začenja graditi svoje življenje. Morda ste jih že srečali kje, pa ste se spraševali, kdo pa so ti ljudje. To sta mami in ati Rauh ter njuna dva otroka, Anastasia in Simon.

Zgodbo moramo seveda nekje začeti. Torej, po drugi svetovni vojni so se njuni predniki, ki izhajajo iz Loškega Potoka in kraja blizu Kočevja, izselili v daljno Argentino. Tam sta se rodila tudi Veronika in Gabriel, njima pa Anastasia in Simon. Do letošnje zime so živeli v Buenos Airesu. Starša pripovedujeta, da je življenje v tem velenem mestu izredno nevarno in mirno življenje je povsem nemogoče. In to je tudi poglobitveni razlog, pravita, da sta tam pustila vse in prišla živeti na Bloke.

Tudi Anastasii in Simonu, ki že pridno obiskujeta vrtec in šolo, se zdi skoraj neverjetno, da se po vasi lahko sama brezskrbno vozita s kolesi.

ga Mateja že pridno uči. Pravi, da je bila ves čas obreda v dvomih ali bo pravilno dahnila svoj da (po turško »evet«). V odločilnem trenutku ni bila ravno prepričana, ali je to prava besedica ali pa je prava beseda »efendim«, ki pa v turščini pomeni prosim. Njen izvoljenec jo je hitro rešil iz zagate in ji prišepnil pravi odgovor. Po poroki je sledila manjša pogostitev in fotografiranje na peščeni plaži ob čudovitem sončnem zahodu, kjer sta doživljala najlepše trenutke.

Aprila letos sta si v Ljubljani še enkrat izmenjala poročna prstana in zakon potrdila še pred Bogom. Obred je potekal večinoma v angleškem jeziku, poročni zaobljubi pa sta vsak prebrala v svojem maternem jeziku. Mladoporočencema so se orosile oči ob pridigi patra Andraža in oba se, s toplino v srcu, še vedno spominjata njegovih besed.

Dom sta si zakonca ustvarila v Ljubljani. Zaradi službenih obveznosti je Hakan še vedno razpet med Ljubljano in Alanyo. Zaenkrat ostajata v Sloveniji, puščata pa odprte možnosti tudi za življenje v tujini.

Mladoporočenca sta mnenja, da je poroka čudovit korak na skupni poti. Vsem, ki se še odločajo za poroko, pa polagata na srce: »Neprecenljiv občutek je, ko dojameš, da je partner tam, zate in za vedno. In vsem parom želiva, da to doživijo, zato kar pogumno.«

Iskrene čestitke in srečno!

Alenka P. Gornik in Dunja V. Ponikvar

Zanimalo me je, kje le so našli Novo vas, pa se je Anastasia pohecala, da z garminom, mami pa vseeno povedala, da njeni starši poznajo Dolesove in Usenikove in da so izvedeli, da je tu ena hiša prazna.

Pa so prišli; najprej starša, v začetku maja pa še otroka. Starša govorita slovensko, otroka pa ne. Ampak se že pridno učita slovenščine; beseda »nahrbtnik« se jim zdi zelo težka. Kar nekaj stvari je tu drugačnih; v šolo hodita dopoldne, v Argentini sta popoldne, tu v šoli in vrtcu dobita malico, tam sta jo morala prinesiti s seboj, navajeni so ravnih cest, zato so za Anastazijo naše ovinkaste ceste prav neprijazne.

S seboj so pripeljali tudi psičko Saro in z njo se lahko mirno sprehajajo po Blokah. Tu so prvič videli tudi štokljo in slišali kukavico, kravam nosijo kruh za posladek, tudi medveda so že videli v živo. Popolnoma drugačen svet v primerjavi z betonsko džunglo velemesta, od koder so prišli.

Morda se vam zdi preveč idiličen prikaz njihovih prvih vtisov. Nič zato. Saj so odšli v svet zaradi boljšega življenja. Želimo jim, da bi se tu dobro počutili.

Jerneja Kovšca

Srečanje sošolcev letnik 1960/61

V letošnjem letu smo se sošolci letnika 1960/61 odločili, da namesto tradicionalnega srečanja v nekem lokalu odidemo na enodnevni izlet. Po dolgi mrzli zimi smo si za izlet izbrali Slovensko primorje, drugo soboto v maju. Toda ravno na ta dan je bil napovedan dež in zjutraj, ko smo se zbrali na avtobusni postaji v Novi vasi, je že kar močno deževalo, kar pa nam ni vzelo dobre volje. Na izlet smo povabili tudi tri sošolce, ki so se pred koncem osemletke preselili v Cerknico, in sošolce iz Rut, ki so v Osnovno šolo Nova vas prišli v šestem razredu.

Z manjšim avtobusom nas je šofer Miran odpeljal proti morju. V Kopru smo si najprej ogledali gasilsko brigado. Sošolka Pavla nam je pripravila presenečenje, ko smo v Boniniju obiskali Favento Mileno (Kuličevo), ki nas je sprejela s pravo pogostitvijo. Ob tej priliki se ji še enkrat najlepše zahvalim za gostoljuben sprejem.

Sledil je ogled kmečke hiše v Svetem Petru – Tonine hiše. V pritličju te hiše je za ogled ure-

jen muzej oljarne, ki so delovale v prejšnjih stoletjih in v začetku 20. stoletja. Ker je bilo v preteklem letu zaradi suše malo olivnega olja, nam je sošolec Robert priskrbel nekaj steklenic pri znancu iz Nove vasi.

Sledil je ogled sečoveljskih solin. Nehalo je deževati in v lepem majskem soncu smo si ogledali solinarski muzej. Na kmečkem turizmu v Dragonji smo imeli kosilo. Ob domači hrani smo obujali spomine na šolske dni. Bilo je veliko smeha in dobre volje. V Piranu smo si pred odhodom domov privoščili še kavico.

Vsi prisotni smo bili navdušeni nad tovrstnim srečanjem in si obljubili, da izlet organiziramo vsako leto približno ob istem času. Vabimo tudi ostale sošolce, ki se letos niso udeležili srečanja, da se nam pridružijo prihodnjič. Izlet je vodila sošolka Pavla, ki ima izkušnje z vodenjem izletov šolskih otrok in je svoje delo izredno dobro opravila.

Se vidimo na izletu prihodnje leto.

Jožica Anzeljc

Obisk pri učiteljici Mileni

Dan Bloškega jezera

Jezera za nas

Notranjski ekološki center Cerknica s svojimi raznolikimi projekti že vrsto let deluje na področju razvoja podeželja. S svojim delom je zavod vse bolj prepoznaven tako v mestu kot na podeželju, pa tudi izven slovenskih meja.

NEC Cerknica je konec leta 2012 skupaj s projektnimi partnerji; Agrarna skupnost Dolenje Jezero, Hija d.o.o., TD Kočevje in Zavod Parnas uspešno začel

uresničevati LEADER projekt JEZERA ZA NAS. Glavna nit projekta je poleg vzpostavljanja uspešnega sodelovanja pri upravljanju z jezeri tudi spoznavanje pomena in vrednosti ter povečanje prepoznavnosti Bloškega, Cerkniškega in Kočevskega jezera.

V ta namen se je v soboto, 18. 5. 2013, odvijal Dan Bloškega jezera. Odzvalo se je lepo število ljudi, hkrati pa smo za Osnovno šolo

Toneta Šraja Aljoše organizirali sklop izobraževalnih delavnic za otroke.

Vse ljubitelje jezer in tiste, ki jih tematika zanima, prijazno vabimo, da se nam pridružijo pri projektu in se udeležijo naših brezplačnih

vsebinskih srečanj, delavnic in krožkov. Za informacije se lahko obrnete na Polono Zevnik, 040-165-554, polona@nec-cerknica.si.

**Zapisala Polona Zevnik,
Notranjski ekološki center,
Cerknica**

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
Evropa investira v podeželje

Dan Bloškega jezera

Ohranjamo lahko le tisto, kar poznamo

V okviru prvega Dne Bloškega jezera je Zavod Symbiosis pripravil voden naravoslovni izlet po Bloščici. Ideja za izlet je nastala na podlagi mojega preteklega dela na področju varstva narave in spoznanja, da se stanje narave v Sloveniji v zadnjih letih hitro slabša. Hkrati pa sem skozi dolga premišljevanja ugotovila tudi, da ima premalo ljudi priložnost doživeti pristen stik z naravo in dejansko v živo videti vrste, ki si jih naravovarstveniki prizadevamo ohraniti. Čisto drugače je o kakšni posebni vrsti prebrati kratek zapis v zloženki, kot pa jo poiskati v naravi in jo videti od blizu. Odnosa do narave se ne da naučiti, a razumevanje procesov v naravi in poznavanje vrst sta nujna za krepitev naravovarstvene zavesti. Ohranjamo lahko le tisto, kar poznamo.

Vzdolž Bloščice so ohranjene največje površine nizkih barj v Sloveniji. Potok, ki tako pomembno zaznamuje Bloško planoto, je znan tudi po številnih meandrih, ki jih je struga ustvarila zaradi majhnega naklona. Nizko barje je poseben tip mokrišča, na katerem vodotok prinaša razmeroma veliko mineralnih snovi, drugih hranil pa je malo. Zato tu uspevajo značilne, na revna tla prilagojene rastline. Na izletu smo se kljub dobri razmočenim travnikom

podali vzdolž struge Bloščice, kjer smo opazovali značilne rastline nizkega barja. Na revnih barjanskih tleh uspevajo različne vrste šašev, značilno rjavo barvo pa jim daje rjasti sitovec. Nekatere rastline so na revnih barjanskih tleh razvile nenavadne prilagoditve. Postale so mesojede! Taki sta okroglostna in dolgolistna rosika, ki smo ju našli na golih, stalno namočenih tleh ob Bloščici. Nekoliko višje na travnikih so cvetele še druge mesojedke – alpske mastnice. Vse tri vrste imajo lepljive listne površine. Ko se žuželka prilepi na list, začne rastlina izločati prebavne sokove, ki žuželko razgradijo, rastlina pa vsrka potrebna hranila.

Poleg znamenitih rastlin pa smo opazovali tudi, kako človek spreminja Bloščico. Nekatere površine ob Bloščici so v zadnjih letih vse bolj gnojene, kar slabša kakovost vode in ne vpliva le na te travnike, temveč nosi hranila tudi s tokom navzdol in spreminja razmere na travnikih vzdolž struge. Še usodnejši pa so posegi v vodni režim Bloščice in njenih pritokov. Izsuševanje travnikov s kopanjem novih in poglobljanjem starih melioracijskih jarkov že v nekaj letih spremeni rastiščne razmere. Značilne, pogosto redke rastline vlažnih travnikov izginejo, izsušen travnik pa poselijo ras-

tline suhih travnišč. Takšni posegi pa ne spremenijo le rastlinske sestave samega travnika, temveč vplivajo na celoten odtočni režim vodotoka. Vse večje število takšnih posegov tako že resno ogroža funkcije mokrišč ob Bloščici. Vloge mokrišč pa se vse premalo zavedamo, čeprav nas narava v zadnjih letih, ki so jih zaznamovale obsežne poplave, opozarja na nespametnost uravnavanja strug.

Moja pričakovanja v zvezi z

izletom so se izpolnila. Na izlet se je podala skupina tridesetih navdušencev, večinoma prebivalcev Blok. In čeprav Bloščico poznajo, smo na sprehodu našli še marsikatero posebnost, ki je prej niso opazili. Dogovorili smo se, da izlet ponovimo jeseni, ko bo Bloščica odeta v jesenske barve in bomo lahko opazovali tudi pozno cvetoče rastline.

**Pripravila: Jana Kus
Veenvliet, Zavod Symbiosis**

Mesojeda rastlina ozkolistna rosika.

fotografija: M.Lah

Dan Bloškega jezera

Prvi Dan Bloškega jezera

Pletarska delavnica zanimiva za otroke in učitelje.

V podjetju Hija d.o.o. smo pripravili različne delavnice, pletenje košar z Jožetom in Majdo Pavlič, keramično delavnico z Mišotom Strmanom, delavnico oblikovanja gline z Bobom Strmanom, rokodelski likovni delavnici, ki sta ju vodila Nal Mahne in Metka Starič, ter delavnico o ekologiji, ki jo je vodila Polona Zevnik. Lahko ste kupili bloške spominke in Krpanovo sol.

Prava atrakcija so bili trije bloški medvedje, ki varujejo »čebelnjak«, nov Krpanov prestol in ostali novi unikatni izdelki. Idejo je zasnoval in realiziral Hiti Janez. Poslikava na panjskih končnicah je delo aka-

demskega slikarja Mišota Strmana in prikazujejo zgodbo Martina Krpana.

V sodelovanju Zavodom Symbiosis smo organizirali izlet po Bloščici, spoznali značilne vrste nizkega barja in njegov pomen. Zaradi predprijavljenih smo organizirali kar dva izleta po Bloščici, enega ob 11h in enega 14h. Na koncu poti nas je čakala »Krpanova pojedina«.

Kljub nizkim temperaturam in slabemu vremenu nas je obiskalo lepo število obiskovalcev. Zahvala vsem, ki so pripravili delavnice. Želimo si, da bi dan Bloškega jezera postal tradicionalen, da bi povezal še veliko več društev in

posameznikov, saj menimo, da tovrstne delavnice sodijo v ta prostor. V Hiji d.o.o. se bomo trudili, da bomo tovrstne aktivnosti nadgradili, saj so bili obiskovalci navdušeni. Še domačini smo bili

presenečeni, saj praktično hodimo po pomembnih, raznolikih in edinstvenih rastlinah.

*Pripravila: Martina Lah,
Hija d.o.o.*

Lasje - modni dodatek

Kratki ali dolgi, sijoči zdravi lasje so najpoglavnejši lepotni modni dodatek. Lepi lasje odlično vplivajo na samozavest njihove lastnice ali lastnika. Lasje so pomemben del naše zunanosti. Lahko pa nam povzročajo precej preglavic in vplivajo na našo samopodobo.

Lepi lasje so rezultat ustrezne nege, ki se začne s pravilno izbranim šamponom, balzamom in negovalnim utrjevalcem. Izbira je velika in zato se je za določen izdelek težko odločiti. Trenutno vroča tema je škodljivost parabenov v kozmetični in farmacevtski industriji. To je skupina kemikalij, ki se v velikih količinah uporabljajo kot konzervansi, ki jih vsebujejo kozmetični izdelki. Pri profesionalnih izdelkih za frizerske salone se že več let to zmanjšuje oz. nas opozarjajo, da določen proizvod ne vsebuje parabenov.

Zdaj, ko bomo zopet jedli veliko zelenjave (z domačega vrta) bogate z vitaminom B, bo to prva pomoč lasem in nohtom. Da bi

lasje postali zdravi, sijoči in voljni, je potrebna tudi povečana nega in rezultat bo zagotovo viden. Svetujem vam, da z občutkom ravnate z lasmi, ne drgnite jih grobo z brisačo, ampak le otrite. Z glavnikom ali krtačo nežno, las je živ, posebno pri daljših laseh pazimo, da jih ne trgamo.

Pri izbiri nege—šampon, maska ..., povprašajte pri svojem frizerju. Najboljše za vaše lase dobite pri njem, od nasvetov naprej. Ob uporabi primerne nege pa lahko vaši postanejo lepi in modni.

Frizerski salon JOŽICA

fotografije: M.Lah

Bloški medved in Krpanov prestol iz korenine pri čebelnjaku.

Devetarki pri županu

Tudi letos je župan Jože Doles sprejel devetarje, ki so bili odlični vseh devet let šolanja.

V letošnji generaciji sta bili to Kaja Zakrajšek in Karolina Kovačič. Čestitamo!

Na sliki skupaj z ravnateljico Mileno Mišič in razredničarko Jernejo Kovšca.

V spomin

Našemu Janezu

Ko se človek, ki ti je bil blizu, poslovi od zemeljskega življenja, se nehote vprašamo, kakšno pot je prehodil. Janez, tvoja pot je bila težka, polna preizkušenj, bila je trnjeva.

Najprej si zgodaj izgubil mamo. Ko še nisi dorasel v polnoletnosti, si bil deležen grozot vojne. Posledice in travme si potrpežljivo prenašal vse življenje. Do zadnjega dne si bil pokončen in veder. Neizmerno voljo si stkal z delom in molitvijo.

Leta sreče so bili tvoji otroci, tvoja družina. Imel si srce prepojeno z ljubeznijo, dobroto, odpuščanjem in lepo besedo za vsakogar. Bil si zmagovalac in velikan v svojem poslanstvu. Vsakokrat, ko smo bili v družbi s teboj, si nam znal s svojo mirnostjo in preudarnostjo ustvariti lepe trenutke. Hvala ti!!

Zadnja leta si kljub bolezni živel doma z najbližjimi, ki so te z veliko ljubezni skrbno negovali in ti omilili spomine na preteklo trpljenje. Spoznal si, da lahko mirno odideš k Bogu, videl si ljubezen, ki se ohranja in nadaljuje ...

Fani Levec

AKCIJA

Akcija traja od 20.5.2013 do razprodaje zalog.

BARILLA
polnozrnat testenine
SVEDRI ali ŠPAGETI

1,04€

500g

NEUTRO ROBERTS
hidratantni gel za prhanje
250 ml

1,49€

Vabljeni!

KGZ Krpan z.o.o.
Market Nova vas
te.št.: 01/7071 632

2,28€

PRONTO 5 in 1

čistilo za lesene površine
750 ml

PRIL 5

tablete za strojno pranje posode X 28 tabs

4,95€

Agrocenter NOVA VAS

tel.št. 01/7098 075

DEL.ČAS:
pon.-pet.: 7.00 - 19.00
sob.: 7.00 - 12.00

Pestra izbira:

ZEMLJE ZA LONČNICE

PVC KORITA

BIO GNOJILA

AKCIJA

28.03.2013 od razprodaje zalog

PELETI
100% SMREKA
s certifikatom

CATAS

3,68€
za 15kg

VRTNA KOSILNICA M51-125
Zmogljiva bencinska vrtna kosilnica z motorjem Briggs & Stratton. Robustno hišje iz jeklene pločevine za večjo trpežnost in dolgo življenjsko dobo ob minimalni teži. Zložljiv ročaj za enostavno transportiranje in shranjevanje. Prostornina 125 cm, 4x nastavljive višine individualno z ročico, širina košnje 51 cm.

Motor Briggs & Stratton	450a Series
Moč	1,7 kW 2300 obr/min
Preostor	104x41x101 cm (41x101x101)
Širina košnje	51 cm
Nastavljiva višina	Stranaki izmet
Košilnica	4x - posamično kolo (35-90 mm)
Teža (skupaj)	Jeklo
Teža	203/203 mm
	28 kg

Cene so v EUR z DDV. Slike so simbolične.

*Ni res, da je odšel – nikoli ne bo!
Ujet v naša srca,
z najlepšimi spomini,
bo vsak naš korak
spremljal v tišini.*

Zahvala

Ob smrti moža, očeta, dedka, pradedka in brata

Stanislava Milavca,
po domače Urhovega Staneta z Runarskega.

Hvala vsem, ki ste ga spoštovali in imeli radi ter ga v težki bolezni tudi obiskovali.

Zahvaljujemo se osebju doma v Loškem Potoku, ki je v zadnjem letu skrbelo zanj.

Hvala pogrebni službi AVE in njenemu pevskemu zboru, g. župniku Antonu Marinku za poslovilni obred in sosedu g. Dušanu Kaplanu za lepe poslovilne besede.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, sodelavcem, prijateljem in znancem za vso podporo, izrečena sožalja, cvetje, sveče in darove za sv. maše. Hvala vsem, ki ste se od njega poslovili in ga pospremili na zadnji poti.

Vsi njegovi

*Zdaj se spočij, izmučeno srce,
zdaj se spočijte, zdelane roke,
zaprte so utrujene oči,
le drobna lučka še brli.*

Zahvala

Ob nenadni izgubi dragega moža, očeta, dedka in pradedka

Alojza Cimpriča
(1933 – 2013) s Hudega Vrha

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, vaščanom, LD Nova vas pri iskanju. Hvala za izrečeno sožalje, darovano cvetje ter sveče.

Hvala tudi pevcem in pogrebni podjetju AVE.

Vsi njegovi

*Ob moji poti
ni več postaj,
samo še ena je
in tam ostanem.
Tako daleč je
in tako na samem.*

Zahvala

Za vedno si se poslovil, velik mož s srcem otroka ...

Ivan Ivančič
z Runarskega.

Hvala vsem, ki ste ga imeli radi in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Iskrena zahvala gospodu župniku Marinku za lepe misli ob slovesu, gospodu Dušanu Kaplanu in gospodu Kobalu za prijazne poslovilne besede. Hvala vsem za darovano cvetje, pomoč in izrečeno sožalje.

Radi te imamo vsi tvoji.

*Náš pravi grob ni v zemlji, ampak v srcu ljudi.
(perzijski pregovor)*

Zahvala

Na cvetno nedeljo nas je zapustil naš dragi ata

Janez Kraševac st.
(1927 – 2013) z Jeršanovega.

Vera mu je bila položena v zibelko. Bila mu je opora v težkih in lepih trenutkih njegovega življenja. V veselje mu je bila njegova družina z vsemi vnuki in pravnuki. Velikokrat je znal stvari obrniti na veselo plat, tudi zadnji mesec, ko je čutil, da se njegovo zemeljsko življenje izteka.

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani. Hvala za izrečeno sožalje, sveče in darove za cerkev. Hvala tudi gospodu župniku za lepo opravljen obred, semenškemu pevskemu zboru, pogrebni podjetju AVE in vsem, ki ste našega ata pospremili na zadnji poti.

Vsi njegovi

Pomlad letos na Blokah le pobožna želja

Da bo letos bloška pomlad le pobožna želja, je napovedala že Katja Lah v uvodniku k prejšnji številki našega glasila. Na naslovnici je tudi fotografija otrok z butarami, ki jih na cvetno nedeljo iz cerkve nesejo od žegna. Na velikonočno nedeljo tudi procesije ni bilo, saj je skoraj ves dan snežilo. Letos se je torej uresničila stara vremenska napoved—zelen božič, bela velika noč. Naj spomnim, da je bil lanski božič brez snega, torej zelen.

Letos na Blokah ni bilo kakšnih pomladnih temperatur oziroma so bile izredno redke, saj je v marcu ves mesec ležal sneg, april je bil prvih deset dni tudi pod snegom, maja pa je bilo sploh hladno, čeprav je na začetku obetal toplejše dni. Prvega maja je bilo namreč kar 27 stopinj, kar je doslej najvišja pomladanska temperatura, izmerjena na Blokah. Vendar

se kljub tem obetom letošnji maj ponaša še z enim rekordom. Letos so bile tako kot drugod po Sloveniji tudi na Blokah zabeležene najnižje povprečne temperature, odkar se vsakodnevno beležijo. Povprečne majske temperature na Blokah v zadnjih 55 letih, odkar redno vsakodnevno beležimo temperature, so bile med 9-imi in 15-imi stopinjami, letos pa znaša samo 6 stopinj celzija.

Prislovnično majski ledeni možje od 12. do 14. maja so letos nekaj dni zamudili, vendar se je hladno vreme kar nadaljevalo vse do konca meseca maja in tudi v začetku junija.

Vsi trije pomladanski meseci so bili tudi zelo namočeni. Količina padavin v posameznih dnevih ni bila tako velika, padavine pa so bile pogoste. V marcu, aprilu in maju skupaj je bilo padavin 530 l/m², kar je največ v zadnjih desetih

letih.

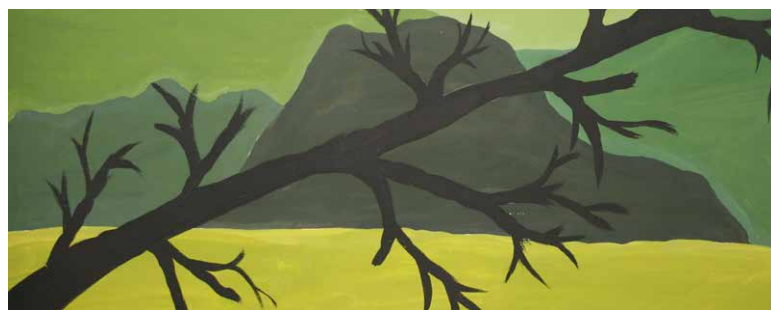
Kljub dobri namočenosti tal pa raste vse zelo počasi in slabo, saj ni bilo sonca in toplote, kar rastline v tem času zelo potrebujejo. Toplote je bilo v tej pomladi malo in prav tako tudi sonca, če pa je že posijalo, je bilo le kakšno uro na dan, da smo videli, da sonce še obstaja.

Glede pretekle zime pa še to: eni pravijo, da je bila najdaljša. Res je bila dolga z veliko padavinami, vendar ni bila najdaljša. Sneg je letos na Blokah ležal 115 dni. Še vedno pa je najdaljša zima leta

1985/86, ko je Bloke pokrival sneg kar 130 dni, čez tri leta pa je bil januar brez snega, v februarju in marcu pa ga je bilo le 10 cm. Od lanskega oktobra do letošnjega maja pa je skupaj zapadlo 650 cm, kar pa je rekord.

Vremenarji predvidevajo, da bo letošnje leto še naprej verjetno bolj mokro in hladno. Ker se pri dolgoročnih napovedih večkrat zmotijo, upajmo, da se bodo tudi letos.

France Škrabec

Odkrijmo melanom pravočasno

Melanom je maligni tumor kožnih celic melanocitov. Je najnevarnejši kožni rak, predvsem zaradi svoje velike sposobnosti širjenja na ostale organe. Ker je zdravljenje razširjene bolezni neuspešno, je umrljivost visoka.

Število bolnikov z melanomom se povečuje hitreje kot število bolnikov s katerokoli drugo vrsto raka. Predvsem zaskrbljujoče je naraščanje števila bolnikov z melanomom med mladimi odraslimi.

Melanom je rak, ki se lahko razvije pri vsakomur, vendar pa je tveganje za njegov nastanek pri nekaterih ljudeh večje: pri svetlolasi, svetlookih in svetlopolnih ljudeh, ki so bili zlasti v mladosti pogosto izpostavljeni sončnim žarkom, pri ljudeh, ki so večkrat utrpeli sončne opekline, pri ljudeh, katerih ožji sorodnik je imel melanom, pri starejših ljudeh, pri ljudeh, ki imajo veliko znamenj, ter ljudeh, ki so že imeli melanom.

Melanom se lahko pojavi v obstoječem znamenju, večinoma

pa nastane na novo. Na koži ves čas nastajajo nove pigmentne spremembe, med katerimi je lahko tudi melanom. Pomembno je, da ga ločimo od ostalih, nenevarnih pigmentnih sprememb na koži.

Melanom je lahko v začetku zelo podoben navadnemu znamenju, a se za razliko od znamenja nato hitreje spreminja po obliki, barvi in velikosti. Je asimetričen (A – asymmetry), nepravilnih robov (B – border), večbarven (C – colour), večji od 5 mm (D – diameter) in raste (E – elevation). Včasih lahko tudi srbi. Pri napredovali obliki se lahko pojavi tudi krvavitev.

Ker se melanomi ne spreminjajo vsi po sistemu ABCDE in jih je včasih težko razlikovati od znamenja in drugih pigmentnih sprememb na koži, je ključnega pomena za postavitev pravilne diagnoze

dermatoskopski pregled kože.

Najpomembnejši dejavnik tveganja za nastanek melanoma je UV-sevanje. Z ustrezno zaščito kože pred soncem lahko njegov nastanek preprečimo. Z omejitvijo izpostavljanja soncu je treba začeti že v zgodnjem otroštvu, saj so prav sončne opekline v zgodnjem otroštvu eden od dejavnikov tve-

ganja za razvoj bolezni kasneje v življenju. Tudi število pigmentnih znamenj je povezano z izpostavljenostjo soncu v otroštvu. Več kot je otrok izpostavljen soncu v otroštvu, več znamenj se bo pojavilo na koži. Večje število znamenj pa pomeni večjo verjetnost za pojav melanoma kasneje v življenju. Kožo moramo zaščititi predvsem z izogibanjem soncu, z uporabo oblačil, pokrival in očal ter z uporabo zaščitnih krem za tiste dele telesa, ki jih pred soncem drugače ni mogoče skriti.

Ker bodo učinki preventivnih akcij o pomenu zaščite pred UV-žarki vidni šele čez desetletja, je za zmanjšanje umrljivosti zaradi melanoma trenutno najpomembnejše zgodnje odkrivanje z rednim samopregledovanjem in preventivnimi pregledi kože.

Redno spremljajmo spremembe na koži! Če odkrijemo melanom pravočasno, je ozdravljiv!

*Nataša Grebenšek, dr. med.,
dermatološki center Arsderma*

Ekološki otok ali črno

ODLAGALIŠČE?

V občini Bloke smo že pred več kot petimi leti začeli z ločenim zbiranjem odpadkov. Postavili smo pet ekoloških otokov z zabojniki za steklo, papir in embalažo. Eden izmed teh ekoloških otokov je postavljen tudi pred naseljem Studenec pri strojni lopi. V začetku ni bilo problemov z odlaganjem ločeno zbranih odpadkov in okolica ekološkega otoka je bila urejena. Problem smo začeli vaščani opazovati, ko so bile gospodinjstvom razdeljene rumene vreče za zbiranje embalaže. Embalažo je JP Komunala Cerknica pobirala enkrat mesečno po urniku po naseljih, vreče pa so se odložile poleg zabojnikov za mešane odpadke. Od tedaj dalje pa so občani začeli odlagati rumene vreče ob zabojnikih na ekološkem otoku.

Ker ima v neposredni bližini ekološkega otoka prehod medved, se je začelo dogajati, da so bile vreče raztrgane, vsebina pa raznesena vse od križišča z regionalno cesto do prvih hiš na Studencu,

da o parkirišču pred strojno lopo sploh ne govorimo. Zadnje leto je to stalnica in pred naseljem Studenec imamo zaradi malomarnosti nekaterih posameznikov neprestano »črno odlagališče odpadkov«. Isti dan, ko so bile po vaseh pobrane rumene vreče, jih je nekdo popoldne pripeljal na ekološki otok, kjer so čakale cel mesec na odvoz. Naslednji dan so bile vreče že raztrgane, okolica pa polna smeti. Čez nekaj dni so se pojavile ob zabojnikih za steklo še vreče z oblačili, rabljena emajlirana posoda, šipe, kartonske škatle, plastično vedro s kozarci s pokvarjeno vsebino. Iz raznesene vsebine rumenih vreč je razvidno, da je v njih še vse kaj drugega kot le embalaža. V njih je papir, kartonske škatle, biološki odpadki, celo plenice, ki sodijo v zabojnike za mešane odpadke. Iz tega razloga je VO Studenec občini predlagal, da se ekološki otok premakne na drugo lokacijo, kjer bo »na očeh«, zabojnik za embalažo pa se ukine. Po gospodinjstvih so bili razdeljeni zabojniki z rumenim pokrovom za zbiranje embalaže. V četrtek na dan za odvoz embalaže

so bile odpeljane rumene vreče iz naselja in iz ekološkega otoka. Še isti dan sta bila odstranjena tudi zabojnika za embalažo in papir, tako da je ostal samo zabojnik za steklo. Delavci komunalnega podjetja so okolico tudi lepo očistili. In kaj smo vaščani doživeli v soboto zjutraj? Ponoči je bila pri zabojniku za steklo zopet odložena rumena vreča, ki je bila raztrgana, vsebina pa razmetana naokrog. Vsako gospodinjstvo je prejelo s strani JP Komunala Cerknica knjižico z naslovom »Mini priročnik za maksi ločevanje odpadkov«, kjer je napisano in s slikami opremljeno, kam spada kateri od odpadkov. Večje kose papirja, stekla, oblačila, kar ne spada na ekološki otok zbirajo v zbirnem centru v Cerknici, od torka do petka od 12.00 do 18.00 ure in soboto od 8.00 do 12.00 ure, kamor jih lahko občani pripeljejo. V skrbi za čisto okolje želim, da bi občani bolj skrbno ločevali odpadke in upoštevali navodila, kam spada kateri od odpadkov. Želim, da se ne bi držali načela »glavno, da je pri meni doma čisto, kako je drugje, pa me ne zanima«. Upam,

da bo s premaknitvijo ekološkega otoka na Studencu izginilo tudi »črno odlagališče« pri strojni lopi.

Jožica Anzeljc,
članica VO Studenec

PSOGLAVSKI DNEVI

SODRAŽICA
28.-30. 6. 2013

PETEK: DOBRODELNI KONCERT

- BLUES ZA MADAGASKAR

SOBOTA: DAN ŠPORTA

IN VEČER NA TRGU

NEDELJA: TRŽNI DAN s prikazom

izdelovanja domačih obrti,

kulturni program,

delavnice za obiskovalce,

VESELICA Z ANSAMBLOM

ROKA ŽLINDRE

www.td-sodrazica.si

www.td-sodrazica.si

Občina Sodražica

								BLOŠKI KORAK	KOS JEDILNEGA PRIBORA	OBDOBJE, V KATEREM SONCE OBKROŽI ZEMLJO	AMERIŠKA AGENCIJA ZA RAZISKAVO VESOLJA	ŽENSKI OSEBNI ZAIMEK	RAZLIČNI ČRKI S STREŠICO	DEL LETA MED POLETJEM IN ZIMO	MOŠTVO, POSADKA
								SPODNJE, NAJNIŽJE MESTO					14		
								SLOV. ARHITEKT IN PUBLICIST (FRANCE)							
								PREPROSTA VRATA V LESENI OGRAJI				SLAVKO IVANČIČ SLABOTEN MOŠKI			
								IZABELA (KRAJŠE)				ZGORNJI ROB VI-NOGRADA POBEG	2		
								SOSEDI ČRKE Č NAJDALJ. REKA V FRANCIJI			KOST PODLAHT-NICA SENČNA STRAN				
AVTOR: MARKO DREŠČEK	NAUK O GIBANJU IZSTRELKOV	UGANKAR	DELOVNO PODROČJE MINISTRA	NEMŠKI FILOZOF (GEORG)	ATLETSKI TEK S PREDAJO PALICE	THOMAS ELIOT	LENOST ZGLEDEN PRIMER, IDEAL			11				GRŠKI POVELJNIK PRED TROJO, AJAS	REŠEVANJE KRIŽANK SPROŠČA
VELIKA REVŠČINA								1	PERSONA OFSETNI, POSREDNI TISK						PROSTOR, OBMOČJE
VEDA O SPLOŠNI IN LOKALNI ANESTEZIJI			9											6	
SEZNAM IMEN, SPISEK						BAJE-SLOVNI GR. PEVEC MANJŠE OKNO						IZREDNA LEPOTA PREMOGOVNIK			
SLOV. PESNIK GRUDEN				ANGLEŠKI PISATELJ (CECIL SCOTT) KRACA								13	NIKALNICA MEJNA REKA MED SLO IN HR		
DEL GOBČKA PRI ŽIVALIH		4					DEDALOV SIN V GRŠKI MITOLOGIJ	ERVIN OGNER SLOV. PLAVALKA ISAKOVIČ			ODPRTINA POD NOSOM EMILIO ESTEVEZ				3
DRUGI ZLOG RUTE			BREZ-BOŽNIK VZDEVEK LADJARJA ONASSISA		8						SLOV. ARHITEKT MIHEVC VOJAŠKA ENOTA			SLOV. KOREOGRAF OTRIN	NITAST IZRASTEK NA GLAVI
PREBIVALKA ITAKE	7								ZAPIRALO PRI VOD. NAPELJAVI LOJZE ROZMAN	5					10
AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC DOUGLAS					ITALIJAN. PESNIK GOLDONI						SLOV. PISATELJICA VAŠTE				
SANI ZA PREVOZ POŠKODOVANCEV V DOLINO					FRANC. IZDELOV. KLAVIRJEV (SEBASTIEN)					12	POPOLNA ZMEDA, NERED				
			OŠTE-VILČENE ČRKE PRENESITE V LIK	1	2	3	4	1	2	5	1	6	7	8	
			9	5	2	10	1	5	9	11	7	6	9	12	
			3	11	12	13	14	3	5	11	1	2	8	7	

Bloški korak — glasilo občine Bloke

Glavni in odgovorni urednik: Stane Jakopin | Uredniški odbor: Milena Mišič, Jerneja Kovšca, Boris Marolt, Tone Urbas
 Lektoriranje: Jerneja Kovšca | Oblikovanje in prelom: Tadej Pavlič, Simon Korenjak, Gregor Ulčar | Tisk: Schwarz Ljubljana | Izdaja: Občina Bloke
 Naklada: 1550 izvodov | Glasilo je brezplačno za vsa gospodinjstva v občini; za naročnike v domovini je predlagan prostovoljni letni prispevek 8 €, za naročnike v tujini 16 €. | Prispevek za glasilo nakažete na račun Občine Bloke: 01350-0100002737 | Naslov uredništva: Občina Bloke, Bloški korak, Nova vas 4a, 1385 Nova vas; bloski.korak@bloke.si

ŠMARNICE

V mesecu maju, za katerega pravimo, da je mesec ljubezni, ko vse brsti, cveti in žvrgoli, je v gozdu vse polno raznega cvetja, po jasah in ob robu gozda rastejo opojno dehteče šmarnice. V tem mesecu so šmarnice zvečer tudi pri Fari.

In je v tem dehtečem mesecu pozno popoldne šlo dekle nabirat šmarnice. Ko jih je nabrala lep šop, je z druge strani gozda s cekarjem v roki primahal postaven fant. V cekarju je imel nekaj mavrahov, ki so navkljub letošnjemu nič kaj toplemu maju le prikukali na svet. Oba sta bila vesela tega srečanja.

Sedla sta med šmarnice in se veselo zaklepetala. Veliko sta si imela povedati, saj se že dolgo nista videla in oba sta bila v tistih »brenčecih letih«. Včasih sta skupaj v šolo hodila. Tako jima je čas ob šmarnicah hitro minil in nista videla, kdaj se je začelo mračiti. Pri Fari pa je že zvonilo avemarijo.

»Joj, domov moram«, je dekle skočilo pokonci. »Kregana bom!«

»Ne hodi še, kar nazaj se usedi«, je rekel njen klepetavi sogovornik. »Nič ne boš kregana, še pohvalili te bodo. Kar reci doma, da si bila pri šmarnicah.«

BREZ KOKOŠI NI JAJC

Včasih so naši predniki prostor za pozidavo bolj varčno uporabljali. Stavbe so bile največkrat na za kmetijstvo nekoristnem zemljišču in sosednji hiši sta bili s pročeljem in vhodom obrnjeni druga proti drugi. Prav tako hlevi, ki so stali v podaljšku stavbe. Vmes je bilo prostorno dvorišče, borjač so mu rekli. Borjač ni bil z ničemer ograjen, je bil sporazumno nekako na polovico razdeljen in vsak je uporabljal svojo polovico. Ob takem borjaču sta si stali nasproti Bobkova in Fižolkova hiša.

Na borjaču in v hlevih so potekala jutranja dela okrog živali. Gospo-

darja sta vsak dan zgodaj zjutraj šla v hlev opravljat živino, gospodinjini pa sta po utečenem dnevnem redu najprej spustili kokoši, jim natresli zrnja in šli v hlev pomolst krave. Kokoši so običajno kar planile na zrnje in niso gledale, na čigavem borjaču je zrnje in katera gospodinja ga je natresla.

Iz hleva sta med krmljenjem večkrat stopila gospodarja, enkrat Bobek, enkrat Fižolek. In če je kateri videl, da sosedova kokoš ne kavsa zrnja na domačem borjaču, ampak na njegovem, se je zmeraj

pri roki našlo kakšno poleno, s katerim je spodil sosedovo kokoš. To je bil enkrat Fižolek, drugič pa Bobek. Seveda ta kokoš ni bila več za rabo, saj ni mogla več hoditi in si iskati hrane, seveda tudi jajc nesla ni. Zaklali so jo in v lonec. En dan ali dva je bilo »lušno«, ker je bilo meso na mizi. Jajc je bilo pa vsak dan manj.

Ženske so godrnjale in enkrat sta se gospodarja na borjaču srečala in pogovarjala, pa pravi Bobek Fižolku: »Vejš Jože, če bo šlu toku neprej, bouva hmale oba brez jajc!«

Vsaka podrobnost te zgodbe z našim dvajsetletnim »lastninjenjem« in spodbijanju slovenskih kokoši, ki so nesla zlata jajca, sedaj vložena na neznanih »rajskih« otokih, je zgolj slučajna. Z Bobkom in Fižolkom pa lahko primerjamo naše politike, saj kar naprej letijo polena enkrat z desne, enkrat z leve, slovenska »kokoška« pa je vsak dan bolj oskubljena, saj kakšno poleno prileti tudi iz Bruslja.

Kljub tem polenom pa ob dnevu državnosti čestitam in želim, da bi s skupnimi močmi ohranili in okrepili to podhranjeno in oskubljeno našo slovensko »kokoško«.

Večni optimist Obloški Tonček

Barve spremenijo dom.

UGODNOSTI ZA OBČANE BLOK

V podjetju JUB, ki preko svojega hčerinskega podjetja EPS IZOLACIJE d.o.o. deluje kot novi gospodarski subjekt v občini Bloke, smo se v sodelovanju z OBČINO BLOKE odločili vsem občanom ponuditi posebne ugodnosti pri nakupu izdelkov za ureditev fasad. Ugodnosti veljajo za objekte v občini Bloke.

Vsem zainteresiranim občanom nudimo:

- Brezplačen ogled strokovnjaka in svetovanje o načinu ureditve fasad. V ureditev fasad je vključena dobava vseh izdelkov potrebnih za toplotno izoliranje fasade objekta, sanacijo vlage v zidovih ali samo za barvanje fasadnih površin
- Izdelava predloga tehnične rešitve
- Brezplačno izdelavo barvne študije v primeru nakupa celotnega toplotno izolacijskega sistema JUBIZOL in brezplačno dostavo na dom
- 30 % popust za takojšnje gotovinsko plačilo. Popust je vnovčljiv v prodajno razstavnem salonu JUB-a v Dolu pri Ljubljani, ki je odprt vsak dan med 7.00 in 19.00 ob sobotah pa med 7.00 in 13.00.

Za brezplačen ogled in svetovanje lahko zaprosite na elektronski naslov info@jub.si, na voljo vam je tudi naš svetovalec g. Viljan Klemenčič (tel 041 270 231).

JUBIZOL
Fasadni sistemi po meri

Želimo, da bi z ugodnostmi, ki jih nudimo občanom občine Bloke prispevali k urejenosti kraja.

Objekt pred prenovom.

Prvi predlog.

Drugi predlog.

AVTOŠOLA

Avtotrade d.o.o, Vrhnika
Sinja Gorica 11, Vrhnika
tel.: 041/601-707
www.avtotrade.si

Vožnja v POSTOJNI IN LJUBLJANI

Tečaj PRVE POMOČI

IZPIT ZA TRAKTOR

Vadba VARNE VOŽNJE
NORA AKCIJA

**PRIPELJI PRIJATELJA IN PODARIMO
TI URO VOŽNJE ZA B KATEGORIJU**

■ **PRVIH 10 UR PO 19€**

■ **POSEBNE CENE ZA
DIJAKE IN ŠTUDENTE**

Vsi pogoji, podrobnosti in ostale informacije o
akciji so na voljo na spodnji internetni strani

www.avtotrade.si/slo/avtosola/cenik

NORA AKCIJA

CPP TEČAJ
ZA VSE KATEGORIJE

od **17.6.** do 21.6.
ob 17.00

v podjetju

Avtotrade

PRIJAVE IN INFORMACIJE NA: tel.: 041/601-707 ali e-mail: avtosola@avtotrade.si